سال (18) خميس 15 جنوري 2026ع 25 رجب المرجب 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيا شمارو (116)

ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492 - Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) خميس 15 جنوري 2026ع 25 رجب المرجب 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيا شمارو (153)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

Daily Ibrat Karachi Thursday 15th January 2026
Daily Ibrat Hyderabad Thursday 15th January 2026

پاڪستان ۾ معاشي استحڪام اچي ويو معرڪ حق ڪانپوءِ دنيا ۾ اسان جي جهازن جي گهرج وڌي آهي : وزيراعظم

ورلڊ لبرٽي فنانشل سان مفاهمتي ياداشت تي صحيحون خوش آئنده آهي، اِن اير ۽ يو سان ملڪي معيشت کي فائدو ٿيندو ۽ عالمي ٽرانزيڪشن ۾ آساني ٿيندي
دنيا ۾ اسان جي ويڙهاڪ جهازن جي طلب وڌي وئي آهي، ڪيترائي ملڪ جهاز حاصل ڪرڻ جي لاءِ ڳالهه ٻولهه ڪري رهيا آهن، اسان جي دفاعي پيداوار جي صنعت کي ان سان سگهه ملندي
بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا ۾ بلڪ فوج، قانون لاڳو ڪندڙ ادارن ۽ رينجرز جون ڪامياب ڪارروايون ساراهه جوڳيون آهن، دهشتگردي جو مڪمل خاتمو ڪري شڪ جو ساهه کڻنداسين
بلوچستان ۾ 75 ارب روپين جي لاڳت سان آبادگارن جي لاءِ زرعي ٽيوب ويلز جو منصوبو مڪمل ٿي چڪو آهي وفاق 50 ارب روپيا فراهم ڪيا، سولر پينلز جي استعمال ڪانپوءِ بجلي چوري ختم ٿي آهي
ملڪ ۾ معاشي استحڪام اچي ويو آهي، هاڻ ترقي ۽ خوشحالي جي سفر تي گامزن ٿينداسين، معاشي واڌويجهه جو دور ۽ پاڪستان ترقي ڪندو : وفاقي ڪابينا اجلاس کي خطاب

اسلام آباد: حڪومت پاڪستان ۽ ايس سي فنانشل ڪلائيجيز جي وچ ۾ ڪراس بارڊر ادائگين ۾ ڊجيٽل ٽيڪنالاجي جي استعمال بابت شاهه ۽ تي صحيحون ڪيون ويون وزيراعظم شهباز شريف، چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل عاصم منير ۽ ٻيا وزير صاحبان موجود آهن

حج ڪرڻ 2 لک 30 هزار ڪرڻ لاءِ سعودي حڪومت سان رابطي ۾ آهيون، وفاقي وزير سردار يوسف

قيصر احمد شيخ سان ازبڪستان جي سفير جي ملاقات

آمريڪا ايران تي حملو ڪيو ته عالمي آئل مارڪيٽ لڏي ويندي، سعودي، قطر ۽ عمان خبردار ڪري ڇڏيو

ايران تي حملو ته ڪيو ويو، جو ته اهڙي ڪارروائي سان عالمي تيل مارڪيٽ ۾ وڏو ڌڪ لڳندو
ظاهري طور اهڙي عرب ملڪ خاموش آهن ۽ پس منظر ۾ لابنگ ڪن پيا ته آمريڪا ايران تي حملو نه ڪري: اخبار
چاڪاڻ ته اهڙي قدم سان عالمي تيل مارڪيٽ کي ڌڪ لڳندو ۽ لازمي طور آمريڪي معيشت به متاثر ٿيندي

ڪراچي پوليس چيف جاري ڪيل اليڪٽرانڪ ڊيلرز ايسوسيئيشن جي مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪرڻ جي خاطري

زرداري، نواز شريف ۽ عمران خان سميت اهم شخصيتن جي نالن تي نمبر پليٽون جي بولين جو فيصلو
ڪي پي حڪومت اهم سياسي شخصيتن جي نالن تي نمبر پليٽن جي نيلامي جو فيصلو ڪيو
فيصلي ۾ پهريئن مرحلي ۾ نمبر پليٽن جي نيلامي 27 جنوري تي نشتر هال پشاور ۾ ٿيندي: ذريعو
نمبر پليٽن جي بولي جي شروعات 10 لک روپين کان ٿيندي
سج کان وٺي بولي لڳائيندڙ کي پسنديده شخصيت جي نالي سان نمبر پليٽ ڏني ويندي

ڪراچي جي مٺو ۽ ٻين ميٽر بلديه بلدي بلڊنگ ۽ عظمي جي سيشن بلديه نيواري ڪندي

اسان تي حملو ٿيو ته خطي جي ملڪن ۾ سڀني آمريڪي اڏن کي نشانو بڻائينداسين: ايران
تهران خطي جي ملڪن کي خبردار ڪيو آهي ته آمريڪا حملو ڪيو ۽ آمريڪي فوجي اڏن کي نشانو بڻائينداسين: رائٽرز
تهران خطي جي ملڪن تي زور ڏنو آهي ته هو واشنگٽن کي ايران تي حملي ڪان روڪين
چو ته آمريڪي ڪارروائي جي صورت ۾ جوابي حملا انهن ملڪن ۾ موجود آمريڪي اڏن تي ڪيا ويندا

منامه: صدر آصف علي زرداري بحرين جي صدر شاهه حماد بن عيسي الخليفا القديبيا سان ڳالهائي رهيو آهي، خاتون اول آصفه ڀٽو به موجود آهن

مضبوط، خودمختيار ۽ مالي طور تي خودمختيار مقامي حڪومتون جمهوريت جي موثر بنيادن لاءِ لازمي آهن: گيلاني

ڪچهه قوتون سنڌ جي حقن تي ڌاڙو هڻڻ چاهين ٿيون ڪوئلي سبب ٿر ۾ سماجي انقلاب آيو آهي: بلاول ڀٽو

ٿرپارڪر جا ماڻهو هر اليڪشن ۾ پ پ سان گڏ بيهي ثابت ڪن ٿا ته هو شهيد بينظير ڀٽو، قائد عوام، شهيد ذوالفقار ڀٽو ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي سان محبت ڪن ٿا
پاڪستان جي ترقي لاءِ ٿر جي ترقي ضروري آهي، جيئن سنڌ صوبي جي ترقي ملڪ جي ترقي سان جڙيل آهي. هڪ سازش تحت سنڌ جي ڪردار کي گهٽ ڏيکارڻ جي ڪوشش ڪئي وڃي ٿي
ٿرپارڪر ۾ ايترو ڪوئلو موجود آهي، جيترو سعودي عرب وٽ تيل آهي. شهيد محترمه بينظير ڀٽو اهو اثاثو استعمال ڪرڻ جو ان وقت سازش ذريعي روڪيو ويو
ٿرڪول منصوبي تي مان پيدا ٿيندڙ بجلي سبب فيصل آباد جهڙن صنعتي شهرن کي فائدو پهچي ٿو، ٿرجو پهريون ڪوئلو قومي گرڊ ۾ شامل ڪيو ويو، اهڙي ريت مضبوط وفاق هلن ٿا
اچ اسان اين اي ڊي يونيورسٽي جو ٿر انسٽيٽيوٽ هٿان ڪيو آهي جيڪو ٿر جي عوام، هي موجوده حڪومت جي محنت ثمر آهي، ڪئمپس ڪلاس اڳيان ٿر جي يونيورسٽي جو درجو ڏنو ويندو
پيپلز پارٽي جي حڪومت غريب ۽ عوام درست حڪومت آهي، صحت هجي يا تعليم، اسان هميشه عوام جي ڀلائي کي اوليت ڏيون ٿا: افتتاحي تقريب کي خطاب

مٺي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو ڪئمپس جي افتتاحي تقريب کي خطاب ڪندي

سنڌ حڪومت ٿر ۾ ڪوئلي پراجيڪٽ کي عملي جامو پارائي شهيد راڻي جو خواب پورو ڪيو آهي: وڏو وزير
اسان چيئرمين بلاول ڀٽو جي اڳواڻي ۾ ٿر ۾ پلاٽنن ۽ صحت جي شعبن تي تمام گهڻو ڪم ڪيو آهي
ٿر مان پاڪستان لاءِ بجلي پيدا ڪري رهيا آهيون هتي جا معدني ذخيرا اوهان جي قسمت بدلائيندا
ٿر انسٽيٽيوٽ آف سائنس ۽ ٽيڪنالاجي جو ادارو قائم ڪري تعليم جي وڏي سهوليت فراهم ڪئي آهي

افتتاحي تقريب ۾ ٿر جا مقامي اڳواڻ مهيش ملاڻي، ڊاڪٽر کٽو مل ويرجي ڪولهي ۽ ٻيا شريڪ ٿيا

مٺي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو ڪئمپس جو افتتاح ڪري رهيو آهي

مٺي: چيئرمين بلاول ڀٽو کي شيلڊ پيش ڪئي پئي وڃي

"ٿر مان ڪوئلو ڪڍڻ جي نڪري ٿي ته ٿر ڪڍڻ ۽ لوڪن ڏني نه ته پاڻ ٿي گڏجي هلڻ ٿيون"

تعليم ۽ صحت پ پ چيئرمين جي اهم ترجيحن ۾ شامل آهن: اسماعيل راهو
سنڌ حڪومت يونيورسٽين کي باقاعده گرانٽس ۽ بيل آئوٽ پيڪيجز ڏنا آهن
تعليم کي بهتر بڻائڻ سنڌ حڪومت جي اهم ترجيح آهي: صوبائي وزير تعليم

واعدو ٿو ڪريان ته هن اداري کي مڪمل يونيورسٽي جو درجو ڏينداسين: مراد علي شاهه

پاڪستان ٺهڻ کان 2008 تائين ملڪ ۾ 14 يونيورسٽيون ٺهيون، سنڌ حڪومت 17 سالن ۾ 16 نيون يونيورسٽيون قائم

وياج جي ادائيگي سڀني کان وڏو خرچ آهي سرڪاري ادارن مان هڪ هزار ارب روپيا سالياني صايع ٿي رهيا هئا: نائب وزير
ڪجهه فرمز ملڪ مان وڃڻ پيا، اسان کي اهو مڃڻ گهرجي ته ٽيڪس وڌيڪ آهي يا انرجي جي قيمت وڌيڪ آهي
ٽيڪس پاليسي هاڻ ناڻي واري وزارت وٽ آهي، ايف بي آر جو ڪم ٽيڪس محصولات جمع ڪرڻ آهي
ايف بي آر جو ڪم ٽيڪس پاليسي ٺاهڻ نه آهي، ٽيڪس پاليسي ايف بي آر کان فنانس ڊويزن ڏانهن منتقل ڪيو

ڊي آءِ خان ۾ سي ٽي ڊي جي ڪامياب ڪارروائي، 3 دهشتگرد مارجي ويا
مارجي ويل دهشتگردن جي سڃاڻپ نعمت الله عبدالرئوف افغاني ۽ مصطفي جي نالن سان ٿي
مارجي ويل دهشتگرد ستر سٽيشن پوليس ۽ سيڪيورٽي فورسز تي حملن ۾ ملوث هئا
دهشتگردن کان 3 ڪلاشنڪوف، 3 ميگزين، 2 هينڊ گرينيڊ ۽ ڪيترائي ڪارتوس مليا

وفاقي ڪابينا پارلي ڪرنسي نوٽن جي نئين ڊيزائن جي غور ويچار لاءِ ڪميٽي قائم
ڪرنسي نوٽن جي نئين ڊيزائن جي حوالي سان ڪابينا ڪميٽي جوڙي وئي
100، 500، هڪ هزار ۽ 5 هزار روپين جا نئين ڊيزائن وارا نوٽ متعارف ڪرايا ويندا

گلشن معمار ۾ 17 سالن جي ڇوڪري سان زيادتي ڪندڙ ٻاڏو شخص گرفتار

اسلام آباد: سپريم ڪورٽ جي چيف جسٽس جي صدارت ۾ جوڊيشل ڪميشن جو اجلاس ٿي رهيو آهي

پشاور هاءِ ڪورٽ جي 6 ايڊيشنل ججز جي مستقل ڪرڻ جي منظوري
چيف جسٽس يحيٰ آفريدي جي صدارت ۾ پشاور هاءِ ڪورٽ جي 10 ايڊيشنل ججز جي مستقلي بابت جوڊيشل ڪميشن جو اجلاس
اجلاس ۾ موجود ميمبرن گڏيل طور تي 6 ججز کي مستقل ڪرڻ ۽ 4 ججز جي مدت ۾ واڌ جي منظوري ڏني
پشاور هاءِ ڪورٽ جي ججز جسٽس محمد طارق آفريدي، جسٽس عبدالفياض ۽ جسٽس فرح جمشيد جي مستقلي تي به غور ڪيو ويو

ڪراچي: ضلعي ڪونسل جي وزير پنجاب جي ملاقات

احتجاج جو سڏ عمران خان جو نه پر اپوزيشن اتحاد جو آهي: عليمه خان
اسان عدالت کي چيو ته عمران خان عدليا جي آزادي لاءِ پرامن احتجاج جو چيو هو
نوجوان جي آواز لاءِ اواز اٿارڻ تي اسان تي جيلن ۾ وجهن جي ڪوشش ڪئي وڃي ٿي
پي ٽي آءِ باني عمران خان ملڪ ۾ قانون جي بالادستي چاهي ٿو
عدالتن مان انصاف ملي ها ته اڄ اسان جي اِها حالت نه هجي ها

ڪراچي جي صدر کي قومي اسيمبلي اسپيڪر سردار اياز صادق سان چيني سفير جي ملاقات
ملاقات ۾ پاڪ-چين دوستي، علائقائي ۽ عالمي معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ
چين پاڪستان جو اعتماد جوڳو ۽ هر آزمائش ۾ گڏ بيٺل وارو ملڪ آهي: اسپيڪر

اسلام آباد: اسپيڪر اياز صادق سان چيني سفير ملاقات ڪري رهيو آهي

ٽرمپ جي خاص نمائندي جي رضا پهلوي سان ڳجهي ملاقات جو انڪشاف
وٽڪ ايف ٽي ٽريڊ ملاقات ۾ ايران ۾ احتجاج جي معاملي تي خيالن جي ڏي وٺ
ايران ۾ مظاهرن ڪانپوءِ ٽرمپ انتظاميا ۽ پهرين اعلي ايراني حڪومت مخالف ملاقات هئي

اسلام آباد: وفاقي وزير يوسف رضا گيلاني جي شيلڊ پيش ڪئي پئي وڃي

پنجاب جي سرڪاري ڪانن ۽ پيٽرول ۽ ڊيزل گاڏين جي خريداري تي پابندي جو فيصلو
آئنده صرف اليڪٽرڪ يا هائبرڊ گاڏيون خريد ڪري سگهبيون: چيف سيڪريٽري
نئين پيٽرول پمپس جي اين او سي هاڻ اليڪٽرڪ چارجنگ يونٽ سان مشروط هوندي
نون پيٽرول پمپن کي اليڪٽرڪ چارجنگ يونٽ لڳائڻ لازمي هوندو
ماحولياتي تحفظ جي لاءِ گرين انرجي کي ترجيح ڏني وئي آهي

پاڪستان ۽ ورلڊ لبرٽي فنانشل وچ ۾ ڊجيٽل ادائيگين ۾ جدت لاءِ مفاهمتي ياداشت تي صحيحون
وزيراعظم ۽ فيلڊ مارشل جي موجودگي ۾ ڊجيٽل ادائيگين بابت اهم ياداشت تي صحيحون ڪيون ويون
تقريب ۾ وزيراعظم شهباز شريف، نائب وزيراعظم اسحاق ڊار، فيلڊ مارشل عاصم منير ۽ ٻين اعلي اختيارين جي شرڪت
ڊجيٽل ڪنيڪٽيوٽي، شفافيت ۽ عوامي پهچ حڪومت جي ترجيح آهي: وزيراعظم شهباز شريف

پيپلز پارٽي جي حڪومت ڪراچي لاءِ بهتر ٽرانسپورٽ پيڪيجز ڏئي رهي آهي: مرتضيٰ وهاب

لنڊي ڪوتل ورلڊ ڪپ کان اڳ پاڪ - آسٽريليا سيريز جو شيڊيول جاري
پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ آسٽريليا جي پاڪستان دوري جي تصديق ڪئي
3 ٽي ٽوئنٽي ميچن جي سيريز جي شيڊيول جو اعلان ڪيو ويو

ٽي ٽي پي افغانستان مان پاڪستان ۾ دهشتگردي ڪري پئي، حڪومت وٽ پڪيون شاهديون موجود آهن: علي امين
افغان حڪومت ۽ تحريڪ طالبان افغانستان جي علم ۾ آهي ته اسان کي جهڙي هر جي حمايت سان ان جي ڌرتي استعمال ٿئي
خيبرپختونخوا ۾ پيش ايندڙ دهشتگردي جي ڪيترن ئي واقعن ۾ افغان شهري ملوث هئا
دهشتگردي سرگرمين جي ڪيترن ئي واقعن ۾ افغان شهرين کي گرفتار ڪيو ويو

لاهور: نيب جو ڄڻين چيئرمين سهيل ناصر ڪانفرنس جي صدارت ڪري رهيو آهي

ڪراچي ويجهو گوٺ ۾ ڌارين ڌاڙيلن 42 سالن جو شخص قتل ٿي ويو

لاڙڪاڻو: هڪ مسافر ڪوچ شديد ڪوهيڙي سان گذري رهي آهي

ڪراچي ۾ رهواسي واري ٽريفڪ پوليس آفيسر تي تشدد، ويڊيو وائرل
صدر ۾ رهواسي وارن ٽريفڪ پوليس آفيسر جو تشدد جو نشانو بڻايو
پوليس هڪ جوابدار کي گرفتار ڪري واقعي جو ڪيس داخل ڪري ورتو

ڪراچي ۾ ملڪيت جي تڪرار سبب جوابدار جي فائرنگ ۾ هڪ شخص مارجي ويو

بهاولپور ۾ هيٽر مان باهه لڳڻ سبب ٽڙال مڙس سميت 3 ڄڻا سڙي فوت
حاصل پور ۾ هيٽر مان باهه لڳڻ سبب بزرگ ڏاڏ مڙس فوت ٿي ويا
خانداني شريف ۽ موٽر سائيڪل دڪان ۾ هلايل هيٽرن مان لڳل باهه سبب ٻه ڄڻا فوت

ڪراچي ۾ غير قانوني طور تي رهندڙ افغانين خلاف ڪريڪ ڊائون، 8 ڄڻا گرفتار
ڪيماڙي پوليس گشت دوران ڪامياب ڪارروائي ڪندي، احسان الله ۽ منصور کي گرفتار ڪيو

ڪراچي ۾ آمريڪا، ڪينيڊا ۽ پاڪستان جي مختلف شهرن کان ايندڙ مهمانن جي آجيان
مشهور ڪاروباري شخصيت اسرار احمد پيرزادي بحريا ٽائون ۾ تقريب منعقد ڪئي
تقريب ۾ سادگي جي ماحول ۾ مهمانن جو ڀرپور آجيان ڪري ٿي بهترين خدمتون پيش ڪيون ويون

ڪراچي ويجهو زيارت حسن شاهه ٻيٺ کي سياحت مرڪز ۽ تبديل ڪرڻ جو اعلان
حڪومت پاڪستان جي ساحلي بيٽ کي سياحتي مرڪز بڻائڻ لاءِ سنجيده قدم کڻي رهي آهي

اسلام آباد: وفاقي وزير يوسف رضا گيلاني آسٽريلوي هاءِ ڪمشنر کي شيلڊ ڏئي رهيو آهي

غزه ۾ اسرائيلي حملا جاري، ٽن مهينن ۾ 100 ٻارن سميت 442 ڄڻا شهيد
مارجي ويل ٻارن ۾ 60 ڇوڪرا ۽ 40 ڇوڪريون شامل آهن: گڏيل قومن جي ٻالڪ اداري يونيسيف
جنگبندي باوجود روز سراسري طور هڪ ٻار کي ماريو پيو وڃي
فضائي حملن، ڊرون حملن، ٽينڪن جي گولا باري ۽ سڌي ريت فائرنگ ۾ ٻار مارجي ويا

ٿائيلينڊ ۾ مسافر ٽرين ڪرين سان ٽڪرائجي وئي، 22 مسافر فوت
بئنڪاڪ کان اوبون رچاٿاني ايندڙ ايڪسپريس ٽرين کي ناخون رچاسيما ۾ حادثو پيش آيو
حادثي ۾ 22 ڄڻا فوت ۽ 50 کان وڌيڪ زخمي آهن: انتظاميه

سنڌ ۾ ترقياتي اسڪيمن ۽ ڪابر ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي: جام خان شورو
تعليم کاتي جون اسڪيمون جلد مڪمل ڪيون وڃن جيئن شاگردن کي سهولتون ملي سگهن
اجلاس ۾ ضلعي تعليمي آفيسرن ۽ مختلف کاتن جي آفيسرن شرڪت ڪئي

خيرپور پوليس پارلي بين الصوبائي گروهه جي ٻن منشيات سپلائرن کي گرفتار ڪرڻ جي دعوي

خيرپور ٽيچنگ سول اسپتال جي چيئرمين جو اوچتو دورو، غير حاضر عملي خلاف ڪارروائي جو حڪم

گورنر ٿر ڪول انرجي بورڊ (ترميمي) بل تي صحيحون ڪري ڇڏيون
سنڌ جي گورنر جي منظوري کان پوءِ ترميمي بل هڪ باضابطه قانون بڻجي ويو
هاڻ بورڊ کي ڪوئلي جي قيمت، شرح ۽ ٻين چارجز جي تعين جو اختيار هوندو

اسلام آباد: وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال جي صدارت ۾ اجلاس ٿي رهيو آهي

[redacted]

تحفو افتتاح ڪيو ويندو آهي هن چيو ته ٿرپارڪر جو هي علائقو ۽ هتي جا ماڻهو هر اليڪشن ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي سان گڏ بيهي اهو ثابت ڪن ٿا ته هو شهيد محترمه بينظير ڀٽو قائد عوام شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي سان محبت ڪن ٿا. پاڪستان پيپلز پارٽي خاص طور تي ٿرپارڪر جي ترقي لاءِ جيڪا محنت ڪئي آهي ان مان اهو ثابت ٿئي ٿو ته پارٽي کي ٿرپارڪر جي عوام سان ڪيتري محبت آهي بلاول ڀٽو زرداري چيو ته ٿرپارڪر جي ترقي پاڪستان جي ترقي لاءِ ضروري آهي جيئن سنڌ صوبي جي ترقي ملڪ جي ترقي سان جڙيل آهي پر بدقسمتي سان هڪ مخصوص بيانيي ۽ مهم تحت نه رڳو ٿرپارڪر پر پوري سنڌ صوبي جي ڪردار کي گهٽ ڏيکارڻ جي ڪوشش ڪئي وڃي ٿي، ته جيئن صوبن جي حقن ۽ اختيارن تي ڌاڙو هنيو وڃي ۽ اهو تاثر ڏنو وڃي ته سنڌ حڪومت ڪجهه به نه ڪيو آهي پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته ڪجهه قوتون سنڌ جي حقن تي ڌاڙو هڻڻ چاهين ٿيون هڪ سازش تحت سنڌ جي ڪردار ڪشي ڪئي ويندي آهي هن چيو ته ان ڪوڙي بيانيي جو سڀ کان وڏو جواب خود ٿرپارڪر آهي 2018 کان اڳ، يعني ارڙهين ترميم کان اڳ وارو ٿرپارڪر سڀني جي سامهون آهي ۽ اڄ 2026 وارو ٿرپارڪر به سامهون آهي ترقي جو فرق واضح نظر اچي ٿو بلاول ڀٽو زرداري چيو ته ٿر جو ڪوئلو هتان جي عوام جو اثاثو آهي ٿرپارڪر ۾ ايترو ڪوئلو موجود آهي جيترو سعودي عرب وٽ تيل آهي، پر بدقسمتي سان ماضي ۾ اسان کي اهو اثاثو استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏني وئي شهيد محترمه بينظير ڀٽو جڏهن به ڪوشش ڪئي ته سازش ذريعي انهن ڪوشش کي روڪيو ويو اها ملڪ، عوام ۽ قومي معيشت جي بدقسمتي رهي جو جيڪا معاشي ترقي 1993 ۾ ممڪن هئي، اها 2008 کان پوءِ شروع ٿي هن چيو ته ٿر ڪول منصوبي نه رڳو ٿرپارڪر ۾ معاشي انقلاب آندو پر هتان پيدا ٿيندڙ بجلي سبب فيصل آباد جهڙن صنعتي شهرن کي به فائدو پهتو ٿر جو پهريون ڪوئلو قومي گرڊ ۾ شامل ڪري صنعتي مرڪزن تائين پهچايو ويو ۽ اهڙي ريت مضبوط وفاق هلن ٿا. بلاول ڀٽو زرداري چيو ته ٿر جي ڪوئلي سبب هتي سماجي انقلاب به آيو آهي جي اڳ نه ڊسپينسريون هيون نه بيسڪ هيلٿ يونٽس ۽ نه ئي اسپتالون اڄ حڪومتي سيڙپڪاري ۽ معاشي فائدن سبب سڄي ٿرپارڪر ۾ صحت جو ڄار وڇايو ويو آهي ڊسپينسريون بي ايڇ يوز ۽ اسپتالون قائم ڪيون ويون آهن هن چيو ته ٿر ڪوئلي مان حاصل ٿيندڙ منافعي جو هڪ حصو ٿر فائونڊيشن کي ڏنو وڃي ٿو ته جيئن اها هتي سماجي ڪم ڪري، ٿر فائونڊيشن اسپتالون تعمير ڪيون آهن اهي اسپتالون پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ تحت هلن ٿيون بلاول ڀٽو زرداري چيو ته اڄ اسان اين اي ڊي يونيورسٽي جي ٿر انسٽيٽيوٽ جو افتتاح ڪري رهيا آهيون جيڪو ٿرپارڪر جي عوام جو پراڻو مطالبو هو 2019 ۾ ٿر جي نوجوانن يونيورسٽي جو مطالبو ڪيو جنهن کان پوءِ اسان هن منصوبي تي ڪم شروع ڪيو شروعات ۾ اين اي ڊي يونيورسٽي سرڪاري عمارت ۾ ڪلاسن جو آغاز ڪيو ۽ اڄ مان هتي مستقل ڪيمپس جي عمارت جو افتتاح ڪرڻ آيو آهيان هن چيو ته سنڌ جي وڏي وزير اسان سان واعدو ڪيو آهي ته موجوده حڪومت جي مدت ختم ٿيڻ کان اڳ اين اي ڊي ٿر ڪيمپس کي مڪمل يونيورسٽي جو درجو ڏنو ويندو بلاول ڀٽو زرداري چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي حڪومت غريب ۽ عوام دوست حڪومت آهي صحت هجي يا تعليم اسان هميشه عوام جي ڀلائي کي اوليت ڏيون ٿا. اها حقيقت آهي ته 2008 کان اڳ سنڌ ۾ جيڪي يونيورسٽيون هيون پيپلز پارٽي جي حڪومت انهن جو انگ ٻيڻو ڪيو آهي ۽ جيڪڏهن ڪيمپسز کي به ڳڻيو وڃي ته تعداد ان کان به وڌيڪ ٿئي ٿو هن چيو ته مون کي فخر آهي ته هن يونيورسٽي ۾ وڏي تعداد ۾ نياڻيون تعليم حاصل ڪري رهيون آهن اهو شهيد محترمه بينظير ڀٽو جو خواب هو ته عورتن کي تعليم جا برابر موقعا ملن مون کي اميد آهي ته ٿرپارڪر جا نوجوان خاص طور تي نياڻيون تعليم ذريعي ترقي ڪندا. هن وڌيڪ چيو ته اها به فخر جي ڳالهه آهي ته گلگت بلتستان کان به نوجوان اين اي ڊي ٿر ڪيمپس ۾ تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ اچي رهيا آهن آخر ۾ بلاول ڀٽو زرداري چيو ته جيڪي ماڻهو اهو سمجهن ٿا ته سنڌ ۾ ترقي جو رستو صرف اسلام آباد مان گذري ٿو ٿرپارڪر انهن سڀني ڳالهين کي غلط ثابت ڪري ڇڏيو آهي تعليم هجي، صحت هجي يا پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ تحت بجلي پيدا ڪرڻ جو ملڪ وڏو منصوبو هجي انهي ۾ ٿرپارڪر عملي مثال قائم ڪيو آهي

[redacted]

خواب جي تعبير سنڌ حڪومت شروع ڪري ڇڏي آهي ۽ هاڻي ٿر جي ڪوئلي مان بجلي به پيدا ٿي رهي آهي هن چيو ته اٺون 2005 ۾ ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي جي چونڊ مهم دوران ٿر آيو هئس تڏهن ڪراچي کان مٺي پهچڻ ۾ 8 ڪلاڪ لڳندا هئا ڇو ته هاڻي روڊ رستا نه هئڻ سبب اهو سفر 4 ڪلاڪن جو آهي پر هن دفعي ڪمار ملاڻي جو ٿالو نه ڪندي سنڌس ڏانهن اشارو ڪندي چيو ته هڪڙو ڊرائيور 3 ڪلاڪن ۾ ڪراچي کان مٺي پهچائيندو آهي پر اڄان به اوهان کي ٿر جلدي پهچڻو آهي ته هوائي

اڏو به استعمال ڪري سگهجي ٿو. هن چيو ته اسان بلاول ڀٽو جي اڳواڻي ۾ ٿر ۾ آر پلانٽن ۽ صحت جي شعبن تي تمام گهڻو ڪم ڪيو آهي ۽ پ پ حڪومت ٿر کي بدلايو آهي ۽ هن ٿر مان پاڪستان لاءِ بجلي پيدا ڪري رهيا آهيون اهي ٿر جا معدني ذخيرا اوهان جي قسمت بدلائيندا. هن چيو ته بلاول ڀٽو زرداري ٿر ۾ هڪ سئو يونٽ بجلي مفت ڏيڻ جو اعلان ڪيو هو هاڻي اهي بل سنڌ حڪومت ادا ڪري رهي آهي. هن چيو ته ڪالهه جناح يونيورسٽي ڪراچي جي ڪنووڪيشن ۾ شرڪت لاءِ ويس اتي پوزيشن هولڊر سمورا شاگرد اقليتي هئا جنهن تي اسان کي خوشي ٿي. هن چيو ته ٿر انسٽيٽيوٽ آف سائنس ۽ ٽيڪنالاجي جو ادارو ٿر ۾ تعمير ڪرايو آهي جيڪا ٿرواسين کان تعليم جي هڪ وڏي سهوليت فراهم ڪئي آهي ۽ اهي شاگرد اڳتي هلي پاڪستان جي قسمت بدلائيندا.

[redacted]

جي موقعي تي سيڪيورٽي جا انتظام انتهائي سخت ڪيا ويا، افتتاحي تقريب ۾ بلاول ڀٽو زرداري سان گڏ ٿر جا مقامي اڳواڻ مهيش ڪمار ملاڻي، ڊاڪٽر ڪٽو مل ويرجي ڪولهي ۽ ٻيا موجود هئا

[redacted]

جواب خوشگوار موڊ ۾ ڏنا، هڪ موقعي تي صحافي پاران ٿر ڪول ۾ مقامي ماڻهن جي روزگار بابت پڇيل سوال جي جواب ۾ پ پ چيئرمين خوشگوار موڊ ۾ جواب ڏيندي چيو ته "ٿر مان ڪوئلو پاڻ ئي نڪري پيو پاڻ کي ٽرڪن ۾ لوڊ ٿئي ٿو ۽ پاڻ کي گاڏيون هلن ٿيون" هن چيو ته ٿر ڪول ۾ مقامي ماڻهن کي وڏي انگ ۾ روزگار ڏنو ويو آهي هتي جون ٿري عورتون هيوي گاڏيون هلائين پيون پر اوهان چئو ٿا ته مقامي ماڻهن کي روزگار ناهي مليو افتتاحي تقريب کي خطاب ڪانپوءِ بلاول ڀٽو زرداري اسٽيج تان لهڻ شرط ٿر جي سينيئر پ پ اڳواڻ ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ وٽ هلي ويو ۽ سندس طبعيت معلوم ڪئي

[redacted]

حڪومت جي اولين ترجيح آهي وفاقي حڪومت بابت ڳالهائيندي هن چيو ته هائر ايجوڪيشن ڪميشن اسلام آباد طرفان يونيورسٽين کي ڏني ويندڙ گرانٽس تي 2018 ۾ آيل تام نهاد حڪومت ڪيپ ۽ سيلنگ لاڳو ڪئي هن ٻڌايو ته سڄي پاڪستان جي يونيورسٽين لاءِ 64 ارب رپين جي گرانٽ مقرر هئي جيڪا سڀني وفاقي يونٽن ۾ ورهائي ويندي هئي پر 2025 ۽ 2026 ۾ به اها رقم ساڳي آهي ۽ هڪ رپيو به واڌارو نه ڪيو ويو آهي جڏهن ته مهانگائي ۽ انفليشن ۾ وڏي واڌ ٿي چڪي آهي هن چيو ته سڀني صوبن ۽ يونيورسٽين جو مطالبو آهي ته هائر ايجوڪيشن ڪميشن يونيورسٽين لاءِ فنڊ وڌائي هن وڌيڪ چيو ته سنڌ حڪومت يونيورسٽين کي نه رڳو باقاعده گرانٽس ڏئي رهي آهي پر ضرورت پوڻ تي بيل آئوٽ پيڪيجز به ڏنا ويا آهن هن چيو ته 2020 ۽ 2021 دوران سنڌ حڪومت يونيورسٽين کي ساليانو طور 6 ارب رپيا گرانٽس ڏئي رهي هئي جيڪا رقم هاڻي وڌي 43 ارب رپيا ٿي چڪي آهي

[redacted]

پڪريان ٿرپارڪر لاءِ انشاءَ الله وسيلن جي ڪمي نه ٿيندي ۽ اسان هن اداري کي اڳتي هلي مڪمل يونيورسٽي جو درجو ڏينداسين ۽ 2028 ۾ انهي ڪئمپس کي يونيورسٽي ۾ تبديل ڪنداسين

[redacted]

2008 تائين 62 سالن جي عرصي دوران سنڌ ۾ ڪل 14 يونيورسٽيون قائم ٿيون جڏهن ته 2008 کان پوءِ پاڪستان پيپلز پارٽي جي 17 سالن جي حڪومت ۾ 16 نيون يونيورسٽيون قائم ڪيون ويون آهن جيڪڏهن يونيورسٽي ڪيمپسز جي ڳالهه ڪجي ته 2008 کان اڳ رڳو به ڪيمپس موجود هئا، جن مان هڪ اين اي ڊي يونيورسٽي جو ڪيمپس جيڪو 1977 ۾ قائم ٿيو ۽ ٻيو ڊاؤ ميڊيڪل ڪاليج جو اوجها ڪيمپس هو ان کان سواءِ ڪنهن به يونيورسٽي جو ٻيو ڪيمپس موجود نه هو هن چيو ته ٿر ۾ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جنهن ڪيمپس جو افتتاح ڪيو آهي، اهو سنڌ ۾ قائم ٿيندڙ 18هون ڪيمپس آهي، جن مان 16 ڪيمپس سنڌ حڪومت پنهنجي وسيلن سان قائم ڪيا آهن

[redacted]

ڪندي ناڻي واري وزير چيو ته ٽيڪس پاليسي هاڻ ناڻي واري وزارت وٽ آهي، ايف بي آر جو ڪم ٽيڪس محصولات جمع ڪرڻ آهي ايف بي آر جو ڌيان ٽيڪس گڏ ڪرڻ تي آهي ٽيڪس پاليسي کي ايف بي آر کان فنانس ڊويزن ڏانهن منتقل ڪيو گذريل سال 38 ارب ڊالر جي ترسيلات مليون هيون ايندڙ سال 41 ارب ڊالر جي ترسيلات ملڻ جي اميد آهي محمد اورنگزيب چيو ته ٽيرف شعبي ۾ وڏي اصلاحات متعارف ڪرائي آهي اهو سچ آهي ته ڪجهه فرمز ملڪ کان ٻاهر وڃي رهيا آهن اسان کي اهو مڃڻ گهرجي ته ٽيڪس وڌيڪ آهي يا انرجي جي قيمت وڌيڪ آهي اهي سڀ حقيقي مسئلا آهن اسان جيتري ڊيوٽيز وڌائينداسين اوترو اسان جي لاءِ نقصان آهي اسان کي ڊيوٽيز کي معمول تي آڻڻو پوندو ۽ ڪاروباري لاڳت گهٽ ڪرڻي پوندي، ناڻي واري وزير چيو ته غير بينڪنگ ماڻهن کي باقاعده مالياتي نظام ۾ شامل ڪيو پيو وڃي

PAKISTAN AIRPORTS AUTHORITY (PAA)
پاکستان ایئر پورٹس اتھارٹی

تصحیح

بڈنگ دستاویزات

CATI حیدرآباد میں ڈی بلاک کے بلمقابل
جمنازیم اور سووینئر شاپ کی تعمیر

تمام ممکنہ بولی دہندگان کو مطلع کیا جاتا ہے کہ مذکورہ کام سے متعلق بولی دستاویز، جو 02 جنوری 2026 کو شائع کی گئی تھی، کے لیے تصحیح نمبر 1 جاری کر دیا گیا ہے۔ اس تصحیح میں بولی کی دستاویز میں ضروری ترامیم شامل کی گئی ہیں۔

یہ تصحیح ای پی اے ڈی ایس (EPADS) پورٹل پر اصل ٹینڈر کے حوالہ کے تحت دستیاب ہے (Tender No.F-26011519677)

بولی کی دستاویز کی دیگر تمام دفعات اور شرائط جوں کی توں برقرار رہیں گی۔

ڈویژنل انجینئر/ای ایس (سول)
سی اے ٹی آئی ڈویژن، حیدرآباد ایئرپورٹ۔ فون: 022-9260334

PID K-2396/25

www.paa.gov.pk

آفيس آف دي
ڊويزنل فاريسٽ آفيسر
سلويڪلچر ريسرچ ڊويزن
حيدرآباد

ٽينڊر نوٽيس

واسطيدار شعبي ۾ ڪافي تجربو رکندڙ ڪانٽريڪٽرن/فرمن کان SPPRA رولز، 2010 تحت هيٺين ڪمن واسطي مهربند لفافن ۾ ٽينڊر گهرائجن ٿا. ڪم جي اندازن لاڳت 65.276 ملين رپيا آهي.

سيريل نمبر	ڪم جو نالو	ڪٽيل لاڳت	واڪ سيڪيورٽي	تڪميل جو مدو	ٽينڊر في
1.	چين لنڪ فينسنگ انلينڊ فاريسٽ مياڻي جي تعمير. (5000 RFT)	33.495 رپيا ملين	5%	24 مهينا	2500 رپيا
2.	چين لنڪ فينسنگ ريسٽ هائوس مياڻي جي چوڌاري تعمير. (1220 RFT)	5.785 رپيا ملين	5%	24 مهينا	2500 رپيا
3.	ڪنسڪريٽ پيونگ بلاڪ فاريسٽ ڪامپليڪس آٽوپان روڊ لطيف آباد حيدرآباد جي تعمير.	14.274 رپيا ملين	5%	24 مهينا	2500 رپيا
4.	ڪنسڪريٽ پيونگ بلاڪ روڊ فاريسٽ اينڊ وائلڊ لائف پيونگ اسڪول مياڻي جي داخلا گيٽ کان فاريسٽ ريسٽ هائوس مياڻي تائين جي تعمير.	10.722 رپيا ملين	5%	24 مهينا	2500 رپيا

شرط ۽ ضابطا

1. ٽينڊر جو پروگرام هيٺين ريت هوندو:

1.	درخواستن جي وصولي ۽ ٽينڊرن جو اجراءُ:	SPPRA ويب سائٽ تي پيش ٿيڻ کان.
2.	ٽينڊرن جي رسائي:	12-01-2026 کان 26-01-2026 صبح 11:00 وڳي تائين
3.	ٽينڊرن کي کولڻ:	26-01-2026 ٽيهري 3:00 وڳي

2. ڪنهن به مشروط ٽينڊر تي غور نه ڪيو ويندو.
3. ڪانٽريڪٽرن کي ٽينڊر ڪاغذ ليٽر هيڊ تي گذارش ڪرڻ ۽ ٽينڊر قيمت جي ناقابل واپسي لاڳت نقد ۾ يا ڪنهن به شيڊيول بينڪ مان ڊويزنل فاريسٽ آفيسر، سلويڪلچر ريسرچ ڊويزن، حيدرآباد جي حق ۾ جيئن مٿي ڄاڻايل آهي، ڪرڻ تي جاري ڪيا ويندا. پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل وٽان ڪارگر رجسٽريشن لاڳاپيل ڪيٽيگري ۽ ڊسيپلن ۾ (C5 ۽ ان کان مٿي) سواءِ 4.000 ملين تائين P.E.C رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ جي فوٽو ڪاپي.
4. سڀني شرڪت ڪندڙن/ڪانٽريڪٽرن کان سنڌ روينيو بورڊ وٽ رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ جي ڪاپي گهربل آهي، ٻي صورت ۾ ٽينڊر جاري نه ڪيو ويندو.
5. مالڪ جا تفصيل CNIC سميت جڊيشل اسٽيمپ پيپر تي. مالڪ شرڪت ڪندڙن کان جڊيشل اسٽيمپ پيپر تي هڪ نمائندي کي اٿارٽي هئڻ گهرجي.
6. حڪومت پاران کولڻ واري تاريخ تي عام موڪل ظاهر ڪرڻ جي صورت ۾ ورندڙ ڪم واري ڏينهن کي ساڳئي وقت تي ٽينڊرن جي اماڻڻ ۽ کولڻ جي تاريخ سمجهيو ويندو، جيئن ڄاڻايل آهي.
7. ڪم جي سامهون ڏنل ڪم جو 5% پي آرڊر/بينڪ ڊرافٽ جي صورت ۾ بحق ڊويزنل فاريسٽ آفيسر، سلويڪلچر ريسرچ ڊويزن، حيدرآباد ٽينڊر سان شامل ڪيو ويندو.
8. مهربند لفافي ۽ 5% سوڻي رقم ڪانسواءِ پهتل ٽينڊرن تي غور نه ڪيو ويندو ۽ اهي خارج ڪيا ويندا.
9. ٽينڊر جي ڪم لاءِ SPPRA رولز مطابق سنگل اينوليپ طريقيڪار اختيار ڪيو ويندو. جيڪو چين لنڪ فينسنگ ۽ ٽينڊر تي ٽيڪنيڪل پروپوزل ۽ فنانشل پروپوزل تي مشتمل هوندو. جنهن لاءِ جدا مهربند لفافو هئڻ گهرجي جنهن ۾ واضح طور ٽيڪنيڪل پروپوزل ۽ فنانشل پروپوزل لکيل هئڻ گهرجي جيڪي واپس تاريخ 26-01-2026 تي منجهند 01:00 وڳي تائين آفيس آف ڊويزنل فاريسٽ آفيسر، سلويڪلچر ريسرچ ڊويزن فاريسٽ ڪامپليڪس مين آٽوپان روڊ لطيف آباد نمبر 3 حيدرآباد ۾ وصول ڪيا ويندا. ٽيڪنيڪل پروپوزل شرڪت ڪندڙ فرمن جي ساڳئي ڏينهن تي شام 4:00 وڳي تائين پروڪيورمينٽ ڪميٽي پاران موجود حصي وٺندڙ ٺيڪيدارن/فرمن يا سندن مجاز نمائندن جي روبرو کوليون وينديون ۽ سنگل اسٽيج ون انويلپ ڪنسڪريٽ پيونگ بلاڪ لاءِ ايس پي پي آر اي رولز تحت اپلاءِ ڪيو ويندو.
10. ٽيڪنيڪل پروپوزل جي چنڊڇاڻ ٽيڪنيڪل ڪواليفڪيشن جي معيار موجب فرمن لاءِ ڪئي ويندي. فنانشل واڪ/پروپوزل ٽيڪنيڪلي ڪواليفائيڊ فرمن جي عام پبلڪ اڳيان اعلان ڪيل تاريخ ۽ وقت تي کولي ويندي. جنهن جو اطلاع ڪواليفائيڊ ٺيڪيدار/فرمن کي ايڊوانس ۾ ڪيو ويندو. فنانشل واڪ/پروپوزل ٽيڪنيڪلي نااهل ڪواليفائيڊ ٺيڪيدارن جون بنا کولڻ جي واپس ڪيون وينديون.
11. ٽيڪنيڪل پروپوزل سان لازمي طور ڪمپني پروفائل سان گڏ هيٺ ڄاڻايل معلومات ڏيڻي پوندي.
a) ساڳي نوعيت جي ڪمن جو گذريل 05 سالن دوران تجربو.
1. 80% ڪل ڪٽيل رقم جي برابر ساڳي نوعيت جو هڪ ڪم.
2. 50% ڪل ڪٽيل رقم جا ساڳي نوعيت جا گهٽ ۾ گهٽ 02 ڪم.
b) گذريل 03 سالن دوران واڪ ڏيندڙ پاران انڪم ٽيڪس گوشوارا.
c) مٿي ڄاڻايل ڪم سان اوزارن/مشينن جو موجود تفصيل.
d) ٽيڪنيڪل پرسنل (انجنيئرز) ۽ اهم سائيٽ مئنيجمينٽ اسٽاف (ليبر) جي ڪواليفڪيشن ۽ تجربو.
e) گذريل 05 سالن جو ساليانو ٽرن اوور سرٽيفڪيٽ واڪ ڏيندڙ کي پيش ڪرڻو پوندو جنهن ۾ ٽرن اوور درخواست ڏنل ڪم جي ملهه برابر هئڻ گهرجي.
f) گذريل 03 سالن جون آڊٽ رپورٽون.
g) واڪ ڏيندڙ ڪارگر انڪم ٽيڪس رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ پيش ڪندو. انڪم ٽيڪس رٽرن گذريل 03 سالن جا ۽ سنڌ روينيو بورڊ جو ڪارگر سرٽيفڪيٽ.
h) اهڙو حلف نامو 500 رپين جي اِي اسٽامپ پيپر تي ڏيڻو پوندو ته واڪ ڏيندڙ ڪنهن ڪرمنل ايڪٽيوٽيز ۾، ڪورٽ ڪيس، فيصلن ۾ شامل نه آهي ۽ اها ڪنفرميشن ته فرم نه بليڪ لسٽ آهي ۽ نه ڪو دستاويز غلط ڏنو آهي. ڪنهن معلومات جي غلط ثابت ٿيڻ يا ڏيڻ جي صورت ۾ پروڪيورمينٽ ايجنسي کي اهو حق آهي ته واڪ رد ڪري ڇڏي.
12. ڪانٽريڪٽرن پاران جملي واڪ رقم توڙي آئٽمز جا اگهه ٻنهي انگن ۽ اکرن ۾ لازمي طرح ڀريا وڃن، ٻي صورت ۾ ٽينڊر هڪدم رد ٿيڻ جوڳا ٿي ويندا.
13. جيڪڏهن ڪي جعلي ڪاغذ ڏنا ويا ته پوءِ ٽينڊر ڪنهن به معاوضي ڪانسواءِ رد/منسوخ ڪيو ويندو. ۽ پينلٽي قاعدن مطابق نافذ ڪئي ويندي.
14. ٽينڊر هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس مان وٺي يا ڊسي/اٿارٽي جي ويب سائٽ SPPRA portalsindh.eprocure.gov.pk تان ڊائون لوڊ ڪري سگهجي ٿو.
15. پروڪيورنگ ايجنسي SPPRA رولز-2010 جي واسطيدار فقرن تحت سمورا يا ڪوبه واڪ رد ڪري سگهي ٿي.

ڊويزنل فاريسٽ آفيسر
سلويڪلچر ريسرچ ڊويزن
حيدرآباد

ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشنز ڪورٽ، حيدرآباد.

NO.PC/D&SC/HYD/425 OF 2026 Dated:13-01-2026

ٽينڊر جي دعوت جو نوٽيس
(اين آءِ ٽي نمبر 1-ايف/2026)

لاڳاپيل ٽيڪس ۽ ريگيوليٽري اختيارين سان رجسٽرڊ دلچسپي رکندڙ واڪ ڏيندڙن کان، مالي سال 26-2025 لاءِ، مهربند (اليڪٽرانڪ طور تي انڪريپٽ ٿيل) واڪ SPPRA اي-پروڪيورمينٽ (ePAD) سسٽم ذريعي، سنگل اسٽيج - ٻه لفافي طريقيڪار تحت، هيٺين خريداري لاءِ دعوت ڏجي ٿي:

ڊسٽرڪٽ ۽ سيشن ڪورٽ حيدرآباد ۾ 18 ڪي ڊبليو سولر سسٽم لڳائڻ

واڪ جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ ۽ وقت: سومر 2 فيبروري 2026 تي صبح جو 10:30 وڳي.
ٽيڪنيڪل واڪ کولڻ جي تاريخ ۽ وقت: سومر 2 فيبروري 2026 تي 11:15 وڳي.
هنڌ: لائبريري روم، ڊسٽرڪٽ ۽ سيشن ڪورٽ، حيدرآباد.

1. دلچسپي رکندڙ واڪ ڏيندڙ پنهنجا واڪ SPPRA اي-پروڪيورمينٽ (ePAD) سسٽم ذريعي واڪ سيڪيورٽي سان گڏ 100,000 رپيا بينڪ ڊرافٽ/ پي آرڊر جي صورت ۾ ڊسٽرڪٽ ۽ سيشن جج، حيدرآباد جي حق ۾ جمع ڪرائيندا ۽ واڪ جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ تي يا ان کان اڳ هٿوهٿ طور تي جمع ڪرائيندا.
2. ٽينڊر فيس 1,000 رپيا (ناقابل واپسي) SPPRA EPAD ذريعي جمع ڪرائي ويندي ۽ واڪ جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ تي يا ان کان اڳ هٿوهٿ طور تي جمع ڪرائي ويندي.
3. وڌيڪ معلومات ۽ سوالن لاءِ، شاهن حسين سان رابطو ڪريو، فون نمبر 0300-9179807 آفيس نمبر 022-9200333، اي ميل djhyd@sindhhighcourt.gov.pk
4. چيئرمين، پروڪيورمينٽ ڪميٽي، ايس پي پي آر اي رولز 2010 (ترميم ٿيل 2022) جي قاعدي 25 جي مطابق ڪنهن به يا سڀني واڪن کي قبول يا رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿو.

چيئرمين پروڪيورمينٽ ڪميٽي
ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ اينڊ
سيشنز جج-I حيدرآباد

INF-KRY NO.143/2026

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

پاڪ-سعودي: معدنيات جي شعبي ۾ نئين معاشي اڳڀرائي — صفحو 4

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي: 21هين صديءَ جي ٽيڪنالاجي جنگ..! — صفحو 4

اشتياق بيگ: دنيا تيل جي جنگ واري ڪنڌيءَ تي! — صفحو 4

محمد اسماعيل لانگاهه: موسمي حالتن جا انساني زندگين ۽ جانورن تي پونڌڙ ناڪاري اثر! — صفحو 4

نيوسعيدآباد لڳ رئيس نظير احمد راهو جي ميزباني هيٺ پيپلزپارٽي جي سينئر اڳواڻن جو ميڙاڪو

ميڙاڪي ۾ صدر آصف علي زرداري، بلاول ڀٽو زرداري ۽ فريال ٽالپر تي مڪمل اعتماد جو اظهار

صدر آصف زرداري پ پ قيادت بلاول ڀٽو زرداري حوالي ڪري پارٽي کي منظم ۽ مضبوط ڪيو آهي: رئيس نظير احمد راهو

بلاول ڀٽو زرداري جي هدايتن تي مثالي ضلعي سميت سنڌ ۾ ميگا ترقياتي منصوبا شروع ڪيا آهن: راول شرجيل ميمڻ

نيوسعيدآباد: گوٺ شهمير راهو ۾ رئيس نظير احمد راهو، راول شرجيل ميمڻ ۽ ٻيا خطاب ڪري رهيا آهن

علي زرداري پيپلزپارٽي جي قيادت نوجوان بلاول ڀٽو زرداري حوالي ڪري پارٽي کي منظم ۽ مضبوط ڪيو آهي، هنن جو چوڻ هو ته صدر آصف علي زرداري ۽ پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايتن تي مثالي ضلعي سميت سنڌ ۾ ميگا ترقياتي منصوبا شروع ڪيا آهن پيپلزپارٽي جو چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري پاڻ ترقياتي منصوبن جي نگراني ڪري رهيو آهي. رئيس نظير احمد راهو جو چوڻ هو ... [illegible]

... ميڙاڪو ڪوٺايو ويو. ميڙاڪي ۾ صدر مملڪت آصف علي زرداري، پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، ميڊم فريال ٽالپر سميت پي قيادت تي مڪمل اعتماد جو اظهار ڪيو ويو. سنڌ حڪومت جي سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جي فرزند راول شرجيل ميمڻ جي مان ۾ ڪوٺايل ميڙاڪي ۾ پيپلزپارٽي سان لاڳاپيل سينئر سياستدانن توڙي اديبن، سول سوسائٽي ... دانشور سيد امداد علي شاهه جعفري ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته شهيد ذوالفقار علي ڀٽو قيد هيٺ دوران پنهنجي وڏهر ڌيءَ شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو کي ميسيج موڪليو هو ته الله سائين جو فرمان آهي ته جنت مائرن جي پيرن هيٺان آهي ۽ سياسي جنت عوام جي پيرن هيٺان آهي اهوئي سبب آهي جو اڄ به عوام پيپلزپارٽي سان گڏ آهي هنن جو چوڻ هو ته صدر آصف ... راهو، سيد جاويد حيدر شاهه پريس ڪلب نيوسعيدآباد جي صدر ممتاز بلال قاضي جاويد سنائي پيپلزپارٽي نيوسعيدآباد تعلقي جي جي صدر حاجي عبدالغني ميمڻ، چاچر چنگيز خان انڙ، سيد آفتاب شاهه، سردار ڏاڏا جاويد سمون، نانا نويد سمون، مقبول راهو، ممتاز راهو عبدالحفيظ راهو سميت ٻين معزز مهمانن شرڪت ڪئي

حيدرآباد: آپڪا يونٽ گورنمينٽ ڪاليج ٽيڪنالوجي لاءِ نديم ملڪ کي نائب صدر مقرر ٿيڻ تي مبارڪباد ڏني پئي وڃي

آپڪا يونٽ گورنمينٽ ڪاليج ٽيڪنالوجي حيدرآباد لاءِ نديم ملڪ نائب صدر مقرر

آپڪا سنڌ جي جنرل سيڪريٽري اشرف خان ٻوزدار نديم ملڪ جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو

ڊپٽي جنرل سيڪريٽري جمع خان خاصخيلي ۽ ٻين نديم ملڪ کي مبارڪباد پڻ ڏني

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) آپڪا يونٽ گورنمينٽ ڪاليج ٽيڪنالوجي حيدرآباد لاءِ نديم ملڪ کي نائب صدر مقرر ٿيڻ جو نوٽيفڪيشن جاري جاري ڪيو ويو آهي ان سلسلي ۾ ڪالهه آل پاڪستان ڪلرڪ ايسوسيئيشن سنڌ جي جنرل سيڪريٽري اشرف خان ٻوزدار نديم ملڪ جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو آهي جنهن تحت نديم ملڪ کي گورنمينٽ ڪاليج ٽيڪنالوجي حيدرآباد يونٽ جو نائب صدر مقرر ڪيو آهي هوڏانهن ڊپٽي جنرل سيڪريٽري آپڪا سنڌ جمع خان خاصخيلي ۽ ٻين نديم ملڪ کي نائب صدر جون ذميواريون ملڻ مبارڪباد ڏني آهي

حيدرآباد ۾ پوليس جي مبينا تشدد ۾ فوت ٿي ويل نوجوان جي وارثن پاران پوسٽ مارٽم رد

اسحاق پٺاڻ جي وارثن پوسٽ مارٽم رپورٽ جاري ڪندڙ ميڊيڪو ليگل آفيسر خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو

هوسڙي ٿاڻي جي حد ۾ مبينا چوري الزام هيٺ نوجوان اسحاق پٺاڻ کي سوگهو ڪري هوسڙي پوليس حوالي ڪيو: مظاهرين

ڊاڪٽر ڀيرين رپورٽ جي بلڪل ابتڙ فائنل پوسٽ رپورٽ ۾ اسحاق جي موت نيچرل ڏيکاري آهي جيڪا رپورٽ بلڪل بدنيتي تي ٻڌل آهي: وارث

حيدرآباد: زيل پاڪ ڪالوني وارن اسحاق خان جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد ۾ 25ڏينهن اڳ پوليس جي مبينا تشدد ۾ فوت ٿي ويل نوجوان جي وارثن پاران پوسٽ مارٽم رد، ميڊيڪوليگل آفيسر تي رشوت وٺڻ جو الزام، احتجاج. حيدرآباد جي هوسڙي ٿاڻي جي حد ۾ مبينا چوري الزام هيٺ رهواسين پاران سوگهو ڪري پوليس حوالي ڪرڻ کان پوءِ فوت ٿي ويل اسحاق پٺاڻ جي وارثن فائنل پوسٽ مارٽم رپورٽ جاري ڪندڙ ميڊيڪو ليگل ... صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته 18 ڊسمبر تي حيدرآباد جي هوسڙي ٿاڻي جي حد ۾ مبينا چوري الزام هيٺ رهواسين اسان جي نوجوان اسحاق پٺاڻ کي سوگهو ڪري هوسڙي پوليس حوالي ڪيو جنهن بعد پوليس جاچ جي بهاني اسحاق پٺاڻ کي ظاهر نه ڪيو ۽ ٻئي ڏينهن پوليس ٻڌايو ته توهان جو نوجوان فوت ٿي ويو آهي جنهن جو لاش سول اسپتال مان وصول ڪريو جتي اسان رپورٽ ۾ اسحاق جي جسم تي تشدد جي واضح نشانن جي نشاندهي ڪئي وئي جڏهن ته تازو ايم ايل او ڊاڪٽر محمد عديل راجپوت ڀيرين رپورٽ جي بلڪل ابتڙ فائنل پوسٽ رپورٽ ۾ اسحاق جي موت نيچرل ڏيکاري آهي جيڪا رپورٽ بلڪل بدنيتي تي ٻڌل آهي جنهن کي اسان رد ڪريون ٿا. هنن الزام هڻندي چيو ته ايم ايل او ڊاڪٽر محمد عديل ڳري رشوت عيوض بوگس رپورٽ جاري ڪري جنهن مان لڳي ٿو ته ايم ايل او جوابدارن سان گڏ قتل ۾ ملوث آهي. هنن چيو ته ايم ايل او پاران جاري رپورٽ حق ۽ سچ کي دٻائڻ جي ڪوشش آهي ۽ اسان مطالبو ڪريون ٿا ته ايم ايل او سوڌو جوابدارن خلاف انصاف لاءِ هر اداري وٽ داد فرياد ڪنداسين. هنن چيف جسٽس سنڌ هائي ڪورٽ کي اپيل ڪئي ته مامري جو نوٽيس وٺي جوابدارن خلاف قتل جو ڪيس داخل ڪري فوري گرفتار ڪري انصاف ڪيو وڃي

ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جو رٽائر ملازم پينشن نه ملڻ خلاف 9 ڏينهن کان سراپا احتجاج بڻيل، نوٽيس وٺڻ جو مطالبو

ڊرائيور جي پوسٽ تي 35 سال سروس ڪئي آهي، پنج سال جو عرصو گذري وڃڻ باوجود ڪميوٽيشن رقم ناهي ملي: امين زنئور

ڪميوٽيشن واري رقم نه ملڻ سبب مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيو آهيان، ڪرائي جي گهر ۾ رهڻ تي مجبور آهيان

ريڊيو پاڪستان جي رٽائر ملازمن جي مسئلن جو نوٽيس وٺي ڪميوٽيشن واري رقم ۽ پينشن ڏني وڃي

حيدرآباد ريڊيو پاڪستان جو رٽائرڊ ملازم پينشن نه ملڻ خلاف احتجاج ڪندي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد ريڊيو پاڪستان جي رٽائر ملازم پينشن نه ملڻ خلاف ڪالهه 9 ڏينهن حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاج جاري رکيو ان موقعي تي رٽائر ملازم محمد امين زنئور چيو ته ريڊيو پاڪستان ۾ ڊرائيور جي پوسٽ تي 35 سال سروس ڪرڻ کان پوءِ سال 2021 ۾ رٽائر ٿيس رٽائر ٿيڻ کان پوءِ 5 سال جو عرصو گذري وڃڻ باوجود ... آهيا. پيسا نه هجڻ سبب ڪرائي جي گهر ۾ رهڻ تي مجبور آهيا. هن چيو ته اختيارين کي ڪيترائي دفعا لکڻ باوجود ڪميوٽيشن واري رقم نه ملي آهي هن چيو ته ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جا 400 کان وڌيڪ رٽائر ملازم ڪميوٽيشن واري رقم کان محروم آهن هن صدر پاڪستان، وزيراعظم پاڪستان ۽ اطلاعات کاتي واري وفاقي وزير کي اپيل ڪئي ته ريڊيو پاڪستان جي رٽائر ملازمن جي مسئلن جو نوٽس وٺي ڪميوٽيشن واري رقم ڏياري پينشن جي ادائگي وقت سر ممڪن بڻائي وڃي

سجاول سنڌ پينشنرس الائنس پاران رٽائرڊ ملازمن جي مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

سجاول ۾ پينشنرس الائنس جو رٽائرڊ ملازمن جي مسئلن جي حل لاءِ مظاهرو

مظاهرين پبلڪ پارڪ کان ريلي ڪڍي پريس ڪلب اڳيان سخت نعريبازي ڪئي

رٽائر ملازمن کي گروپ انشورنس ٻين صوبن وانگر 2009 کان ڏنو وڃي: مظاهرين

سجاول (ڊ ر) سنڌ پينشنرس الائنس رٽائرڊ ملازمن پاران جائز مطالبن جي مڃتا لاءِ پبلڪ پارڪ کان احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب سجاول وٽ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقع تي سپا جي اڳواڻن غلام مصطفيٰ سوهو عطا حسين شاهه عبدالرزاق لنڊ نانا عثمان زئور محمد جمن ملاح نور احمد شاعر ۽ عبدالغفور ميمڻ خطاب ڪندي چيو ته سنڌ صوبي جي رٽائر ملازمن کي گروپ انشورنس ٻين صوبن وانگر 2009 کان ڏنو وڃي سنڌ جي زنده رٽائر ملازمن کي ... ڏنو وڃي سنڌ جي رٽائرڊ ملازمن کي مفت علاج جي سهولت لاءِ صحت ڪارڊ ڏنا وڃن وزيراعظم جي اعلانيل 2022 جو 10 پرسنٽ پينشن کي صوبن ۽ وفاقي پينشنرن وانگر سنڌ جي پينشنرن کي به 2022 وارو رهيل اضافو ڏنو وڃي ساليانا بجيٽ ۾ سنڌ صوبي جي ملازمن کي مهانگائي جي حساب سان پگهار ۽ پينشن ۾ فرق ختم ڪري هڪ جيترو اضافو ڪيو وڃي هنن آخر ۾ چيو ته اسان جا جائز مطالبا تسليم نه ڪيا ويا ته اسان جي احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

ٺرڙي محبت ۾ فائرنگ واقعي خلاف ڪوڪر برادري ۽ دڪاندار ايسوسيئيشن جي شٽر بند هڙتال

محمد ايوب ڪوڪر ۽ سنڌس پاءُ جي گهر ۽ شهر ۾ دڪان تي هٿياربندن جي فائرنگ خلاف احتجاجي جلوس ڪڍيو

راڌڻ ميهڙ روڊ تي ٻنهين طرفن کان گاڏين جون لائنون لڳي ويون ۽ ٽريفڪ مڪمل طور بند ٿي وئي

ايس ايڇ او ڌرڻي واري هنڌ پهچي مظاهرين سان ڳالهيون ڪري ايف آءِ آر داخل ڪرڻ جي خاطري تي ڌرڻو ختم ڪرايو

راڌڻ ڪوڪر برادري ۽ دڪاندار ايسوسيئيشن پاران ڪيل شٽر بند هڙتال ٻئي طرف مظاهرين ڌرڻو هڻي ويٺل آهن

راڌڻ (ن ع) راڌڻ لڳ راڌڻ کان 2 ڪلوميٽر پري ٺرڙي محبت ۾ ٽائون چيئرمين سردار شاهد سهول طرفان مبينا عيد گاهه مان وڃ جي واڙي ڪرڻ تي شهري اتحاد ۽ دڪاندار ايسوسيئيشن ٺرڙي محبت درميان شروع ٿيل جهيڙو شدت اختيار ڪري ويو آهي صبح جو سوير محمد ايوب عرف صدر ڪوڪر ۽ سنڌس پاءُ قمرالدين ڪوڪر جي گهر ۽ شهر ۾ دڪان تي هٿيار بندن پاران ڪيل فائرنگ واقعي تي ڪوڪر برادري ۽ دڪاندار ايسوسيئيشن جي صدر محمد ايوب عرف صدر ڪوڪر شهري اتحاد جي چيئرمين ممتاز مينگل طرفان ٺرڙي محبت شهر ۾ شٽر بند هڙتال ڪري احتجاجي جلوس ڪڍيو، راڌڻ ميهڙ روڊ تي مظاهرو ڪري ڌرڻو هڻي راڌڻ ميهڙ روڊ بند ڪري ڇڏيو ان دوران راڌڻ ميهڙ روڊ تي ٻنهين طرفن کان گاڏين جون لائنون لڳي ويون ۽ ٽريفڪ مڪمل طور بند ٿي وئي اطلاع ملڻ تي ٺرڙي محبت ايس ايڇ او عنايت چانڊيو پهچي ڌرڻي وارن سان ڳالهيون ڪري ايف آءِ آر داخل ڪرڻ تي پوليس حامي ڀري ۽ چيو ته قانون سڀني لاءِ هڪ آهي جنهن بعد ڌرڻو ختم ڪيو ويو هوڏانهن ٺرڙي محبت محمد ايوب ڪوڪر جي دڪانن تي فائرنگ ڪرڻ جي الزام کي ٽائون چيئرمين سرائي سردار شاهد حسين سهول رد ڪندي چيو ته اهڙو ڪڏهن ڪم سهول پاٺر تعاڪري سکيو ۽ اسان جي اوطاقن تي امن لاءِ امانت انصاف ۽ پاڻجاري طور فيصلا ٿيندا آهن محمد ايوب ڪوڪر سان ٿيل مسئلو معززين ختم ڪرايو هو ان تي قائم آهيان مان فائرنگ واري واقعي ۾ ملوث ناهيان ۽ هيءَ منهنجي ساک کي نقصان رسائڻ لاءِ احتجاج ڪيا پيا وڃن ۾ منهنجا هٿ صاف آهن

اڏيرولال پرسان ڳوٺن ۾ آرو پلانٽ غيرفعال بڻيل، عوام زهريلو پاڻي پيئڻ تي مجبور

ڏالو خاصخيلي ۽ چنيسر خاصخيلي ۾ صاف پاڻي جو بحران، ڳوٺاڻا ڪارو پاڻي پيئڻ سبب بيماري ۾ وڪجي ويا

ڪاري پاڻي سبب عورتون، مرد ۽ معصوم ٻارڙا چمڙي ۽ ڪاري سائي سميت خطرناڪ بيمارين ۾ مبتلا

ڳوٺاڻن جو پبلڪ هيلٿ آفيسرن خلاف احتجاج، وزيراعليٰ سنڌ کان آرو پلانٽ بحالي جو مطالبو

اڏيرولال (ن ع) اڏيرولال ويجهو ڳوٺ ڏالو خاصخيلي ۽ چنيسر خاصخيلي جا آرو پلانٽ غيرفعال رهواسي جر جو خراب پاڻي واپرائڻ سبب مختلف بيمارين ۾ مبتلا ٿي ويا، ڳوٺاڻن عاشق خاصخيلي سبب علي خاصخيلي محمد علي مير حسن خاصخيلي سليم خاصخيلي امجد خاصخيلي جي اڳواڻي ۾ پبلڪ هيلٿ کاتي جي آفيسرن خلاف عوام جو احتجاجي مظاهرو. عوام ميڊيا نمائندن اڳيان ڏانهيو آهي ته گذريل ڪيترن سالن کان آرو پلانٽ خراب هجڻ ڪري بند پيل آهن جنهن سبب ڳوٺن ۾ پيئڻ جي صاف پاڻي جو بحران ٿي ويو آهي. ڳوٺاڻا جر جو زهريلو ڪارو پاڻي پيئڻ تي مجبور آهيون جنهن ڪري مرد، عورتون ۽ معصوم ٻارڙا ڪاري سائي سميت چمڙي جي خطرناڪ بيمارين ۾ مبتلا ٿي رهيا آهن هنن چيو ته ڳوٺ جي بند پيل آرو پلانٽ جي بحالي لاءِ اسان چونڊيل نمائندن سميت ڊي سي ۽ پبلڪ هيلٿ کاتي جي آفيسرن وٽ شڪايتون ڪيون آهن پر ڪير ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. ڳوٺاڻن وزيراعليٰ سنڌ ۽ پبلڪ هيلٿ کاتي جي صوبائي وزير کان مطالبو ڪيو آهي ته ڳوٺ چنيسر خاصخيلي ۽ ڏالو خاصخيلي جا سالن کان بند پيل آرو پلانٽ بحال ڪرائي پريشاني ختم ڪئي وڃي

سافڪو ملازمن پنهنجي ملازمن کي شيئرس ڏيڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو

سافڪو عالمي سطح تي پاڻ مڃائي ملڪ لاءِ فخر لائق ادارو بڻجي چڪي آهي: سليمان جي ابڙو

اسان بهتر تعليم ۽ صحت سميت سماجي خدمتن سان دنيا ۾ تبديلي آڻي سگهون ٿا

مختلف ملڪن ۽ بين الاقوامي ادارن جا وفد اسان وٽ اچي فيلڊ ۾ وڃي اسان جي ڪم جو مشاهدو ڪن ٿا

حيدرآباد(پ ر) سافڪو مائيڪروفنانس ڪمپنيءَ ملازمن پنهنجي ملازمن کي شيئرس ڏيڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي سافڪو جي باني سليمان جي ابڙو چيو آهي ته سافڪو عالمي سطح تي پاڻ مڃائي ملڪ لاءِ فخر لائق ادارو بڻجي چڪي آهي اسان بهتر تعليم ۽ صحت سميت سماجي خدمتن سان دنيا ۾ تبديلي آڻي سگهون ٿا ... [illegible]

حيدرآباد ڊاڪٽر سليمان جي ابڙو سيد سجاد علي شاهه ڊاڪٽر محمد اسماعيل ڪنڀر ۽ ٻيا سافڪو گروپ جي ساليانو اجلاس کي خطاب ڪندي

شهرين کي تفريح سهولتن جي فراهمي کي يقيني بڻائڻ لاءِ جيمخانو کي نئين سر تعمير ڪرايو ويو آهي: ڊپٽي ڪمشنر مٽياري

جيمخانو کي باقاعده، منظم ۽ مڪمل طريقي سان ڪوليو پيو وڃي ته جيئن مثبتي سرگرمين کي هٿي ڏئي سگهجي

ڀيرين پيرو ميمبر شپ حاصل ڪرڻ لاءِ 15 هزار رپيا، 10 هزار رپيا سيڪيورٽي ڊپازٽ ۽ 600 رپيا ماهوار فيس مقرر ڪئي وئي آهي

فلڊ لائٽ هيٺ ڪرڪيٽ ميچ لاءِ ميمبرن کان 400 رپيا في ڪلاڪ ۽ جيمخاني جا جيڪي ميمبر نه هوندا انهن کان 500 رپيا في ڪلاڪ فيس ورتي ويندي

مٽياري (ڊ ر) ڊپٽي ڪمشنر مٽياري محمد يوسف شيخ چيو آهي ته شهرين کي تفريح سهولتن جي فراهمي کي يقيني بڻائڻ لاءِ جيمخاني کي نئين سر تعمير ڪرايو ويو آهي جنهن جو مقصد هڪ ٿي هنڌ ماڻهن کي صحتمند سرگرميون مهيا ٿي سگهن ... [illegible]

حيدرآباد ميونسپل ڪارپوريشن سان لاڳاپيل رٽائرڊ ملازمن جي پينشن بند، احتجاج

[illegible]

ڏڙو بيلو روڊ تي مريض ڪندڙ گاڏي سان ڦرلٽ، ڳوٺاڻن جو سخت احتجاج

هٿياربندن بيمار مريض ۽ وارثن تي تشدد ڪري رقم ۽ موبائيل فون ڦر ڪيا

جاڙو شاهه اسٽاپ بدامني جو گڙهه بڻيل، جوابدارن جي فوري گرفتاري جو مطالبو

ڏڙو (ن ع) ڏڙو بيلو روڊ تي بيرحم هٿياربندن هڪ نازڪ حالت ۾ علاج لاءِ اسپتال ويندڙ مريض ۽ سندس وارثن تي سخت تشدد بعد ڦرلٽ واقعي خلاف ڳوٺاڻن جو سخت احتجاج، جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو ... [illegible]

ڏڙو بيلو روڊ تي اسپتال ايندڙ مريض ۽ وارثن کان ڦرلٽ خلاف خاصخيلي برادري پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

مٽي پرسان بلاول ڀٽو پاران ٽرانسٽيٽيوٽ آف انجنيئرنگ سائنس اينڊ ٽيڪنالاجي ڪئمپس جو افتتاح

بلاول ڀٽو زرداري وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سان گڏ بختاور ايئرپورٽ پهچڻ بعد ڪئمپس جو افتتاح ڪيو

تقريب ۾ محمد بخش مهر، مير طارق ٽالپر، جميل سومرو، دوست محمد راهمون، ارباب لطف الله، قاسم سراج سومرو ۽ ٻين جي شرڪت

بلاول ڀٽو زرداري اسٽيج تان لهڻ بعد پنڊال ۾ ويٺل پ پ جي جهوني اڳواڻ ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ وٽ اچي سندس خيريافت معلوم ڪئي

مٺي(ڊ ر) پ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سان گڏ مٺي لڳ ڳوٺ مٺڙيو ڀٽي ۾ ٽرانسٽيٽيوٽ آف انجنيئرنگ سائنس ۽ ٽيڪنالاجي جي ڪئمپس آفيس جو افتتاح ڪرڻ لاءِ بختاور ايئر پورٽ پهتو جتان اتي پهچي ڪئمپس جو باقاعده افتتاح ڪيو. ان موقعي تي ڪيس پراجيڪٽ بابت بريفنگ به ڏني وئي. هن تقريب ۾ اسٽيج تي بلاول ڀٽو زرداري سان گڏ سنڌ جو وڏو وزير سيد مراد علي شاهه صوبائي وزير اسماعيل راهو ۽ ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي پڻ موجود هئا. تقريب ۾ صوبائي وزير محمد بخش مهر، مير طارق ٽالپر جميل سومرو، صوبائي صلاح ڪار دوست محمد راهمون ايم پي اي ارباب لطف الله، قاسم سراج سومرو سيد امير علي شاهه ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ، فقير شير محمد بلالاڻي، ايم اين اي پير امير علي شاهه جيلاني، رميش ڪمار وانڪواڻي، سينيٽر پونجومل ڀيل، پ پ اڳواڻن ڪرشنا ڪماري ڪولهي، راهول جيوڻ، ويرجي ڪولهي، انجنيئر گيانچند ايسراڻي، ڪنور ڪرني سگهه سوڍو ڊاڪٽر غلام حيدر سميجو ڊاڪٽر منوج ڪمار ملاڻي، وي سي پروفيسر محمد طفيل سراج سومرو فياض سومرو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي مهمانن کي لوين ۽ شيلڊون پڻ ڏنيون ويون. ميڙاڪي ۾ پ پ جيالن وزيراعظم بلاول ڀٽو زرداري جا نعرا هنيا. بلاول ڀٽو زرداري اسٽيج تان لهڻ بعد پنڊال ۾ ويٺل پ پ جي جهوني اڳواڻ ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ وٽ اچي سندس خيريافت معلوم ڪئي

اڏيرولال پرسان پرائمري اسڪول جي زبون حال هجڻ خلاف ڳوٺاڻن جو احتجاج

اسڪول جي ڇت مان ڇاپڙ ڪرڻ به روز جا معمول بڻيل آهن: مظاهرين

چونڊيل نمائندن کي شڪايتون ڪيون آهن پر ڪير به ٻڌڻ وارو ناهي

اڏيرولال (ن ع) اڏيرولال پرسان ڳوٺ بائوخان پٺاڻ جي پرائمري اسڪول جي عمارت انتهائي زبون حال بڻيل اسڪولي ٻارڙن ... جو تعليم کاتي خلاف احتجاجي مظاهرو ... چونڊيل نمائندن کي شڪايتون ڪيون آهن پر ڪير به ٻڌڻ وارو ناهي ... صوبائي وزير تعليم کان مطالبو ڪيو ته نوٽيس وٺي جلد اسڪول جي بلڊنگ جي مرمت ڪرائي بنياد سهولتون مهيا ڪيون وڃن

اڏيرولال اسڪول جي بلڊنگ زبون حال هجڻ خلاف اسڪول ٻارڙا احتجاج ڪندي

سجاول ۾ ايس ٽي پي جو وڌندڙ مهانگائي خلاف احتجاجي مظاهرو

سجاول (ڊ ر) سنڌ ترقي پسند پارٽي جي مرڪزي سڏ تي ايس ٽي پي سجاول پاران ملڪ ۾ وڌندڙ مهانگائي ... خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ... [illegible]

ڪنڊڪرٽ ۾ علامه اقبال اوپن يونيورسٽي ڪيمپس بند ڪرڻ خلاف احتجاج

ڪنڊڪرٽ (ڊ ر) ڪنڊڪرٽ تعليم دشمن عمل نامنظور سياسي سماجي تنظيمن جو علامه اقبال اوپن يونيورسٽي جي ڪيمپس کي بند ڪرڻ واري عمل خلاف ڊي سي آفيس آڏو ... [illegible]

ناسر تعلقي ميونسپل ڪميٽيءَ جي رٽائر ملازمن جو ايڇ ايم سي پاران پينشن روڪڻ خلاف احتجاج

رٽائر ملازمن رحيم بخش سولنگي محمد اسلم ۽ عبدالمجيد ۽ ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ ٻئي ڏينهن به احتجاج ڪيو

گذريل 2 مهينن کان بغير ٻڌائڻ جي پينشن روڪي وئي آهي، جنهن سبب ميونسپل ڪميٽي قاسر جا رٽائر ملازم سخت پريشان آهن

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) قاسم تعلقي ميونسپل ڪميٽيءَ جي رٽائر ملازمن ايڇ ايم سي پاران 2 مهينن کان پينشن روڪڻ خلاف حيدرآباد پريس ڪلب سامهون رحيم بخش سولنگي محمد ... [illegible]

مسوبرڳڙي يونين ڪميٽي ۾ ترقياتي فنڊ غائب، مقامي ماڻهن ۾ بيچيني

نيڪال، صاف پاڻي ۽ بنيادي سهولتن جا منصوبا ڪاغذن تائين محدود بڻيل

سماجي ۽ سياسي حلقن جو شفاف جاچ ۽ ذميوارن خلاف قانوني ڪارروائي جو مطالبو

مسوبرڳڙي (ن ع) مسوبرڳڙي يونين ... [illegible]

پير سيد امير علي شاهه جيلاني جي عمرڪوٽ ۾ مختلف دعوتن ۾ شرڪت

ٻهراڙي واري علائقي جي ٻارن جي تعليمي سهولتن جي کوٽ بابت اڳواڻن ڳالهايو ... [illegible]

ڪاڇيلو النور پبلڪ اسڪول ۾ تعليمي ايڪزيبيشن جو اهتمام

[illegible]

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan

ABC CERTIFIED

متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم – سعودي عرب ۾ 2 ريال

ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد

روزاني عبرت

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي

روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي

Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277

Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191

Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

خميس 15 جنوري 2026ع

پاڪ-سعودي: معدنيات جي شعبي ۾ نئين معاشي اڀرائي

پاڪستان ۽ سعودي عرب وچ ۾ معدنيات ۽ کاڻ کوٽڻ جي شعبي ۾ گڏيل سيڙپڪاريءَ بابت تازو اڀرائي نه رڳو ٻنهي ملڪن جي ويجهن لاڳاپن کي ظاهر ڪن ٿيون پر خطي ۽ عالمي سطح تي ايندڙ معاشي رجحانن ڏانهن به هڪ اهم اشارو آهن. رياض ۾ ٿيندڙ فيوچر منرلز فورم 2026ع جي موقعي تي پاڪستان جي وفاقي وزير پيٽروليم علي پرويز ملڪ ۽ سعودي عرب جي صنعت توڙي بندرگاهه معدني وسيلن جي وزير ابراهيم الخريف جي ملاقات دوران جيڪا اتفاقِ راءِ سامهون آئي، اها پاڪستان لاءِ معاشي بحالي ۽ صنعتي ترقيءَ جي نئين راهه کولڻ جي صلاحيت رکي ٿي. دنيا هن وقت اهم معدنيات، جهڙوڪ لٿيم، ڪاپر، نڪيل ۽ ناياب ڌاتن ڏانهن تيزيءَ سان وڌندڙ ڌيان ڏئي رهي آهي ڇاڪاڻ ته جديد ٽيڪنالاجي، قابلِ تجديد توانائي، اليڪٽرڪ گاڏين ۽ ڊجيٽل معيشت جو دارومدار انهن وسيلن تي وڌي رهيو آهي. اهڙي عالمي پس منظر ۾ پاڪستان جهڙو ملڪ، جنهن وٽ قدرتي معدني وسيلن جا وڏا ذخيرا موجود آهن پر انهن مان مڪمل فائدو حاصل نه ڪري سگهيو آهي، ان لاءِ سعودي عرب سان ڀائيواري انتهائي اهم ٿي وڃي ٿي. سعودي عرب پاڻ به ويزن 2030ع تحت پنهنجي معيشت کي تيل تي ڀاڙڻ کان ٻاهر ڪڍي صنعت، کاڻيون کوٽڻ ۽ ٽيڪنالاجي ڏانهن منتقل ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. اهڙي صورتحال ۾ پاڪستان سان گڏيل سيڙپڪاري ٻنهي ملڪن جي مفادن سان جڙيل نظر اچي ٿي. پاڪستان وٽ زمين، معدني وسيلن ۽ محنتي انساني طاقت آهي، جڏهن ته سعودي عرب وٽ سرمايو، جديد ٽيڪنالاجي ۽ عالمي منڊين تائين رسائي موجود آهي. جيڪڏهن اهي صلاحيتون صحيح نموني سان گڏ ڪيون وڃن ته ٻنهي ملڪن لاءِ لاڀائتي صورتحال پيدا ٿي سگهي ٿي.

هن ملاقات دوران معدنيات جي مڪمل ويليو چين، يعني ڳولا، کاڻ کوٽڻ، پروسيسنگ ۽ برآمد تائين گڏيل سيڙپڪاريءَ جي امڪانن تي زور ڏنو ويو. اهو هڪ انتهائي اهم نقطو آهي، ڇاڪاڻ ته پاڪستان ماضيءَ ۾ گهڻو ڪري رڳو خام معدني وسيلن جي برآمد تي ڀاڙيندو رهيو آهي، جنهن سبب حقيقي معاشي فائدو محدود رهيو. جيڪڏهن سعودي تعاون سان پاڪستان اندر ئي پروسيسنگ ۽ ويليو ايڊيشن جون سهولتون قائم ٿيون ته روزگار جا هزارين موقعا پيدا ٿي سگهن ٿا ۽ ملڪ کي قيمتي مٽا سٽا جو ناڻو حاصل ٿي سگهي ٿو. تنهن هوندي به رڳو معاهدا ۽ ملاقاتون ڪافي ناهن. پاڪستان کي پنهنجي پاليسين ۾ تسلسل، شفافيت ۽ سيڙپڪارن لاءِ سازگار ماحول پيدا ڪرڻو پوندو. ماضيءَ ۾ ڪيترائي معدني منصوبا بيوروڪريسي، قانوني تڪرارن ۽ سيڪيورٽي خدشن سبب مڪمل نه ٿي سگهيا. جيڪڏهن پاڪستان واقعي سعودي عرب جهڙي ڀروسي واري ڀائيوار کي راغب ڪرڻ چاهي ٿو ته کيس صوبن ۽ وفاق وچ ۾ هم آهنگي، واضح قانون سازي ۽ جديد ريگيوليٽري ڍانچي کي يقيني بڻائڻو پوندو. ٻئي طرف، سعودي عرب لاءِ به پاڪستان ۾ سيڙپڪاري صرف معاشي معاملو نه پر اسٽريٽجڪ اهميت رکي ٿي. پاڪستان خطي ۾ هڪ اهم جغرافيائي حيثيت رکي ٿو ۽ چين وچ ايشيا ۽ ڏکڻ ايشيا سان ڳنڍيل آهي. معدنيات جي شعبي ۾ گڏيل منصوبن سان سعودي عرب کي نه رڳو نوان وسيلن تائين رسائي ملندي پر علائقائي سطح تي به سندس معاشي اثر وڌندو.

فيوچر منرلز فورم جهڙا عالمي فورم ان ڳالهه جو ثبوت آهن ته ايندڙ ڏهاڪن ۾ معدنيات عالمي سياست ۽ معيشت جو مرڪزي موضوع بڻجڻ واري آهي. اهڙي وقت ۾ پاڪستان جيڪڏهن موقعا وڃائي ويٺو ته هو پيڇڀر پوئتي رهجي ويندو. سعودي عرب سان وڌندڙ تعاون پاڪستان لاءِ هڪ سنهري موقعو آهي پر ان مان فائدو حاصل ڪرڻ لاءِ سنجيده عملدرآمد، ڊگهي مدي واري حڪمت عملي ۽ قومي مفادن کي اوليت ڏيڻ لازمي آهي. آخر ۾ اهو چئي سگهجي ٿو ته پاڪستان ۽ سعودي عرب جي وچ ۾ معدنيات جي شعبي ۾ وڌندڙ ويجهڙائپ رڳو ٻه طرفي لاڳاپن کي نئون رخ نه ڏيندي پر پاڪستان جي معاشي مستقبل لاءِ به اميد جو ڪرڻو ثابت ٿي سگهي ٿو. شرط رڳو اهو آهي ته ڳالهين کي عمل ۾ آندو وڃي ۽ قومي وسيلن کي ذميواري سان استعمال ڪيو وڃي.

دنيا تيل جي جنگ واري ڪنڌيءَ تي!

اشتياق بيگ

وينزويلا هڪ اهڙو ملڪ آهي، جيڪو تيل جي تمام وڏن ذخيرن سان مالا مال آهي. امريڪا طرفان وينزويلا تي حملي ۽ اُتي جي صدر نڪولس مادورو ۽ سندس گهر واريءَ کي اغوا ڪري امريڪا وٺي وڃڻ واري واقعي کان پوءِ هاڻي اها ڳالهه بلڪل صاف ٿي وئي آهي ته وينزويلا ۾ امريڪا جي مداخلت جو اصل مقصد نه منشيات جي اسمگلنگ روڪڻ آهي ۽ نه ئي جمهوريت قائم ڪرڻ، پر اصل ۾ امريڪا وينزويلا جي تيل جي ذخيرن تي قبضو ڪرڻ چاهي ٿو. امريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جو اِهو بيان ته هاڻي وينزويلا جو نظام هُو پاڻ هلائيندا، وينزويلا جو تيل ۽ اُن مان ٿيندڙ ڪمائي بابت فيصلا به امريڪا ڪندو، ان ڳالهه ڏانهن اشارو ڪري ٿو ته ٽرمپ پاڻ کي وينزويلا جو عملي يا قائم مقام صدر سمجهي رهيو آهي. ان کان اڳ امريڪي پرڏيهي وزير مارڪو روبيو جو بيان به تمام اهم آهي، جنهن چيو هو ته امريڪا کي وينزويلا جي تيل جي ضرورت ناهي، پر اسان نٿا چاهيون ته اسان جا مخالف ملڪ ان تيل مان فائدو حاصل ڪن. امريڪي قيادت جا اهڙا بيان صاف ظاهر ڪن ٿا ته وينزويلا خلاف امريڪا جي سموري ڪارروائي جو اصل هدف تيل جي ذخيرن تي قبضو ڪرڻ ۽ ان تي مڪمل ڪنٽرول حاصل ڪرڻ آهي. تازن ڏينهن ۾ وينزويلا مان تيل کڻي ويندڙ روس جا ٻه جهاز امريڪا طرفان پنهنجي قبضي ۾ وٺڻ به ان ڳالهه جو ڪليل ثبوت آهي ته امريڪا نٿو چاهي ته وينزويلا جو تيل سندس مخالف ملڪن تائين پهچي.

اِهو به ذهن ۾ رکڻ گهرجي ته وينزويلا دنيا جو اُهو ملڪ آهي، جنهن وٽ تيل جا سڀ کان وڏا ذخيرا موجود آهن. انگن اکرن موجب وينزويلا وٽ لڳ ڀڳ 303 ارب بيرل تيل جا ذخيرا آهن، جن جي ماليت 22 هزار ارب ڊالرن (22 ٽريلين ڊالرن) کان به وڌيڪ ٻڌائي وڃي ٿي. اوپيڪ (OPEC) جي انگن اکرن مطابق وينزويلا کانپوءِ ٻئي نمبر تي سعودي عرب اچي ٿو جنهن وٽ لڳ ڀڳ 267 ارب بيرل تيل جا ذخيرا آهن، جڏهن ته ايران ٽئين نمبر تي آهي، جنهن وٽ تقريبن 208 ارب بيرل تيل موجود آهي. امريڪي حملي کان اڳ وينزويلا روزانو لڳ ڀڳ 10 لک بيرل تيل پيدا ڪندو هو، جنهن مان 8 لک بيرل تيل چين خريد ڪندو هو. اهڙي طرح چين ڏانهن وينزويلا جي تيل جي برآمدات ڪُل برآمدات جو لڳ ڀڳ 85 سيڪڙو بڻجندي هئي. اِن سموري تيل جي برآمد مان وينزويلا کي سالياني طور 18 ارب ڊالرن کان وڌيڪ آمدني حاصل ٿيندي هئي.

وينزويلا کانپوءِ هاڻي تيل واري سياست جو پاسو دنيا جي اُن ملڪ ڏانهن مڙهندو نظر اچي ٿو، جيڪو تيل جا ذخيرا رکڻ ۾ ٽئين نمبر تي آهي، يعني ايران. اسرائيلي وزيراعظم نيتن ياهو جي واشنگٽن ۾ امريڪي صدر سان ملاقات ۽ ڊونلڊ ٽرمپ جي انهيءَ بيان کانپوءِ ته 'ايراني عوام آزاديءَ لاءِ امريڪا ڏانهن ڏسي رهيو آهي.' ايران ۾ هلندڙ احتجاجي مظاهرا وڌيڪ تيز ٿي ويا آهن. هاڻي مختلف حلقن ۾ اهو به اندازو لڳايو پيو وڃي ته امريڪا مظاهرن دوران ٿيندڙ ماڻهن جي مارجي وڃڻ کي جواز بڻائي ڪنهن به وقت ايران تي حملو ڪري سگهي ٿو ۽ اهڙي طرح پنهنجي پراڻي خواهش، يعني ايران ۾ حڪومت جي تبديلي (رجيم چينج)، پوري ڪري سگهي ٿو. جيڪڏهن ائين ٿيو ته امريڪا نه رڳو ايران ۾ پنهنجي پسند جي حڪومت قائم ڪندو، جنهن لاءِ اڳوڻي شاهه ايران جي پٽ رضا پهلوي کي اقتدار ۾ آڻڻ جي ڳالهه به ڪئي پئي وڃي، پر ساڳئي وقت ايران جي تيل جي وڏن ذخيرن تي به مڪمل ڪنٽرول حاصل ڪري وٺندو. اهڙي صورتحال ۾ دنيا جا ٻه تمام وڏا تيل پيدا ڪندڙ ملڪ، يعني وينزويلا ۽ ايران، ٻنهي جي تيل جي ذخيرن تي امريڪا جو قبضو ٿي ويندو. جيڪو عالمي سياست ۽ معيشت لاءِ تمام وڏو ۽ خطرناڪ رُخ ثابت ٿي سگهي ٿو.

ايران ۾ جيڪڏهن حڪومت جي تبديلي، يعني رجيم چينج ٿي وئي، ته اها صورتحال پاڪستان لاءِ به هڪ ڏاڍي خطرناڪ ۽ ڊپ جهڙي خواب وانگر ثابت ٿيندي. جيڪڏهن اڳوڻي شاهه ايران جو پٽ رضا شاهه اقتدار ۾ آيو ته امڪان آهي ته اها حڪومت اسرائيل ۽ ڀارت جي ويجهو هوندي، جيڪا سڌي طرح پاڪستان جي سلامتي ۽ قومي مفادن لاءِ خطرو بڻجي سگهي ٿي. ساڳئي وقت تيل واري عالمي سياست ۾ هڪ ٻي حڪمت عملي تحت سعودي عرب جي چوڌاري گهيرو تنگ ڪيو پيو وڃي. يمن ۽ صومالي لينڊ جهڙن علائقن ۾ حالتون اهڙي نموني پيدا ڪيون پيون وڃن، جو ضرورت پوڻ تي اُتان گذرندڙ سعودي تيل کڻندڙ جهازن کي روڪي يا بند ڪري سگهجي. اهڙي ناڪابندي جو اصل مقصد اِهو آهي ته مستقبل ۾ چين ڏانهن ويندڙ تيل جي فراهمي ۾ رڪاوٽون وڌيون وڃن، جيئن چين کي توانائي جي بحران ۾ وڌو وڃي.

اِها هڪ ڪليل حقيقت آهي ته اقتدار ۾ اچڻ کانپوءِ چين جي معيشت کي ڪمزور ڪرڻ امريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي ترجيحن ۾ شامل آهي. تجارتي ٽيڪس (ٽيرف) ذريعي چين کي معاشي طور ڪمزور ڪرڻ جي ڪوشش ۾ ناڪامي کانپوءِ، امريڪا هاڻي دنيا جي تيل جي فراهمي تي ڪنٽرول حاصل ڪرڻ چاهي ٿو ته جيئن چين جي معاشي ترقي کي روڪي سگهي يا نقصان پهچائي سگهي. منهنجي تجزيي موجب، جيڪڏهن امريڪا پنهنجي هن سازشي مقصد ۾ ڪامياب ٿي ويو، ته اهو دنيا جي تيل جي گهڻي کان گهڻي ذخيرن تي ڪنٽرول حاصل ڪري سگهي ٿو ۽ فيصلو ڪري سگهي ٿو ته ڪهڙي ملڪ کي تيل فراهم ڪيو وڃي ۽ ڪهڙي ملڪ تي پابندي لڳائي وڃي. چين جي ترقي وڏي حد تائين تيل تي منحصر آهي، تنهن ڪري جيڪڏهن امريڪا تيل جي فراهمي جي لائين تي ڪنٽرول حاصل ڪري ٿو ته ان جا اثر سڄي علائقي تي ڪئين پوندا، اهو ڪنهن کان لِڪل ناهي. امريڪا اڃان تائين ڪو به هٿيار يا جنگ استعمال نه ڪندي، صرف تيل تي ڪنٽرول ذريعي چين جي معيشت ۽ سلامتي کي ڪمزور ڪرڻ جو خواب ڏسي رهيو آهي. موجوده صورتحال ۾ عالمي سياست هڪ خطرناڪ موڙ تي پهچي چڪي آهي، جتي ڪنهن طاقتور ملڪ لاءِ ڪو ڪمزور ملڪ ۽ ان جا وسيلن تي قبضو ڪرڻ ڪا غير معمولي ڳالهه ناهي.

طاقت جي هن بي لغام ڪهوڙي، يعني طاقتور ملڪ ۽ اُن جون سازشون، هاڻي عالمي امن لاءِ خطرو بڻجي چڪيون آهن. اڄ دنيا تيل جي جنگ جي ڪناري تي بيٺل آهي. ماضيءَ ۾ اهو چيو ويندو هو ته ايندڙ جنگون پاڻي لاءِ ٿينديون، پر هاڻوڪي عالمي حالتون ڏيکارين ٿيون ته مستقبل جون جنگون تيل ۽ توانائي جي وسيلن تي ڪنٽرول حاصل ڪرڻ لاءِ ٿينديون، جيڪو يقيناً هڪ گهرو سوچڻ وارو ۽ خطري وارو لمحو آهي.

21هين صديءَ جي ٽيڪنالاجي جنگ..!

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي

تئين سال جي شروعات سان ئي اسان جي پاڙيسري ملڪ ايران مان پريشان ڪندڙ خبرن جو سلسلو اوچتو تيز ٿي ويو آهي ميڊيا رپورٽن موجب وڏي پيماني تي ٿيندڙ احتجاجي مظاهرن ۾ شدت اچڻ سبب سڄي ملڪ ۾ انٽرنيٽ، موبائل فون، لينڊ لائين ۽ مواصلاتي نظام معطل ڪيو ويو آهي هي مضمون لکڻ تائين ايران جي سيني مقامي ۽ سرڪاري ويب سائيٽن تائين رسائي بند آهي اهڙي صورتحال ۾ جديد ٽيڪنالاجي ۾ ٽيون راهون متعارف ڪرائيندڙ آمريڪي بزنس ٽائيڪون ايلون مسڪ جي ڪمپني اسپيس ايڪس پاران پيش ڪيل 'اسٽار لنڪ' سيٽلائيٽ انٽرنيٽ هڪ اهم متبادل طور غيرمعمولي اهميت اختيار ڪري چڪو آهي

ٽيڪنالاجي ماهرن موجب اسٽار لنڪ روايتي فائبر ۽ موبائل نيٽ ورڪن بدران زمين جي چوڌاري گهٽ اوچائيءَ واري مدار ۾ گردش ڪندڙ مختلف مصنوعي سيٽلائيٽن ذريعي انٽرنيٽ استعمال ڪندڙن کي سڌي طرح وائرليس انٽرنيٽ فراهم ڪري ٿو، جنهن سبب ان کي ڪنٽرول ڪرڻ انتهائي ڏکيو ۽ پيچيده عمل بڻجي وڃي ٿو مقامي انٽرنيٽ بندش کانپوءِ ايران جو عالمي دنيا سان رابطي جو واحد ذريعو سيٽلائيٽ انٽرنيٽ ئي بچيو آهي جنهن کي حڪومت مخالف عنصر پنهنجي احتجاجي تحريڪ منظم ڪرڻ لاءِ ڀرپور نموني استعمال ڪري رهيا آهن جڏهن ته پرڏيهه مان هلندڙ پروپيگنڊا به عروج تي آهي اسٽار لنڪ طرفان 24 ڪلاڪ مفت انٽرنيٽ جي آڇ احتجاجي مظاهرن ۾ نئون ساهه وڌو، پر تازو ايران جي حڪومت اسٽار لنڪ انٽرنيٽ جي رسائي ۾ رڪاوٽون وجهي دنيا کي حيران ڪري ڇڏيو آهي مغربي ميڊيا جي اندازن موجب ايران وڏي پيماني تي سگنل جيمرز استعمال ڪري اسٽار لنڪ جي ڊيٽا ٽرانسفر ۽ جي پي ايس نظام ۾ خلل وڌو، جڏهن ته فضائي نگراني دوران عمارتن جي ڇتين تي لڳايل آهي سڀ سيٽلائيٽ ڊش اينٽينا به ضبط ڪيا پيا وڃن جيڪي رياست مخالف سرگرمين لاءِ استعمال ٿي رهيا آهن علمي مبصرن جو چوڻ آهي ته انٽرنيٽ جي تاريخ ۾ هي پهريون حيران ڪندڙ واقعو آهي جڏهن ڪنهن رياست سيٽلائيٽ انٽرنيٽ نشريات کي اهڙي حد تائين ڪنٽرول ڪرڻ ۾ نمايان ڪاميابي حاصل ڪئي هجي ماهرن موجب اسٽار لنڪ کي مفلوج ڪرڻ جي هيءَ ٽيڪنيڪي ڪاميابي رڳو احتجاج ڪندڙن جا رابطا ٽوڙڻ تائين محدود ناهي پر ايران طرفان مڪمل ڪنٽرولڊ ڊجيٽل ماحول قائم ڪرڻ ڏانهن هڪ اهم قدم به آهي

اسان جي پاڙيسري علائقي ۾ سرحد پار انٽرنيٽ جي محاذ تي جاري هن ڇڪتاڻ مان اهو واضح ٿئي ٿو ته جديد دور ۾ آرٽيفيشل انٽيليجنس، ڊجيٽل انفرا اسٽرڪچر، سائبر سيڪيورٽي ۽ انٽرنيٽ ڪميونيڪيشن تي ڪنٽرول جي صلاحيت هاڻي دفاعي نظام جو بنيادي ستون بڻجي چڪي آهي جيڪڏهن تاريخ ۾ جهاتي پايون ته هر وڏي جنگ ۾ ٽيڪنالاجي فيصلائتو ڪردار ادا ڪيو آهي ٻي عالمي جنگ دوران برطانيا ريڊار سسٽم ذريعي جرمن هوائي حملن کي ناڪام بڻايو، جڏهن ته نازي جرمني جا ڳجها ڪوڊ ٽوڙي اتحادي فوجن جنگي حڪمت عملي ۾ برتري حاصل ڪئي سرد جنگ ۾ آمريڪا ۽ سوويت يونين سڌي جنگ کان پاسو ڪيو پر ايٽمي ٽيڪنالاجي ميزائل سسٽمز ۽ خلائي سيٽلائيٽن ذريعي هڪ ٻئي تي نفسياتي برتري حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي

1990ع واري ڏهاڪي جي خليجي جنگ کي پهرين 'هاءِ ٽيڪ وار' سمجهيو وڃي ٿو، جتي جي پي ايس گائيڊڊ ميزائلن، سيٽلائيٽ ڪميونيڪيشن ۽ لائيو انٽيليجنس ذريعي ٿورن ڏينهن ۾ وڏي ڪاميابي حاصل ڪئي وئي. ان ئي دور ۾ ڪيبل نيوز نيٽ ورڪ سي اين اين جي سڌي نشريات به عالمي شهرت ماڻي. پاڪ-ڀارت ڇڪتاڻ جي پسمنظر ۾ هڪ ٻئي جون ويب سائيٽون هيڪ ڪرڻ جون خبرون به ميڊيا جو حصو بڻيون. تازي يوڪرين جنگ ۾ ڊرونز، ڊجيٽل وارفيئر ۽ سائبر حملن جنگي محاذن جو پاسو ان وقت ڦيرائي ڇڏيو، جڏهن سستا ڊرون مهانگا ترين ٽينڪ تباهه ڪرڻ لڳا، جڏهن ته سيٽلائيٽ انٽرنيٽ ذريعي فوجي رابطا برقرار رهيا. ايران ۾ تازي انٽرنيٽ بليڪ آئوٽ، مفت سيٽلائيٽ انٽرنيٽ جي پرڏيهي آڇ ۽ حڪومت طرفان سيٽلائيٽ انٽرنيٽ جام ڪرڻ جون ڪوششون دنيا کي اهو پيغام ڏين ٿيون ته معلومات هاڻي هڪ خطرناڪ هٿيار بڻجي چڪي آهي. اڄ 21هين صديءَ ۾ رياستن کي رڳو جاگرافيائي سرحدن جي حفاظت نه، پر نظرياتي بنيادن ۽ ڊجيٽل حدن کي به محفوظ رکڻو پوي ٿو جيڪو جديد دفاعي حڪمت عملي جو اهم حصو بڻجي چڪو آهي. دفاعي ماهر متفق آهن ته مستقبل جي ممڪن ٽين عالمي جنگ روايتي جنگي لائينن بدران ٽيڪنالاجي، سائبر خلاءَ ۽ ڊجيٽل ڪنٽرول جي چوڌاري ڦري سگهي ٿي. ٽين عالمي جنگ ۾ پهريون حملو شايد ڪنهن ميزائل سان شهر تي نه، پر ڊجيٽل ٽيڪنالاجي وسيلي بجلي جي نظام، ڪميونيڪيشن نيٽ ورڪن، ايئرپورٽن، بينڪن ۽ حڪومتي ڊيٽا سينٽرن تي ٿيندو. ايران پاران اسٽار لنڪ سيٽلائيٽ انٽرنيٽ کي مفلوج ڪرڻ تئين ڊجيٽل جنگ جي رڳو هڪ جهلڪ آهي، جنهن سبب دنيا جون وڏيون طاقتون روايتي هٿيارن سان گڏ ٽيڪنالاجي ۾ به ڀرپور سيڙپڪاري ڪري رهيون آهن.

جيڪڏهن پاڪستان جي ڳالهه ڪجي ته اسان جو پيارو وطن انتهائي حساس جاگرافيائي علائقي ۾ واقع آهي جتي اوڀر، اولهه ۽ اتر سرحدن تي مختلف نوعيت جا سيڪيورٽي چيلينج موجود آهن ڀارت سان روايتي ڇڪتاڻ، افغانستان ۾ عدم استحڪام ۽ هاڻي ايران جون بدلجندڙ اندروني حالتون پاڪستان لاءِ نوان سيڪيورٽي خطرا پيدا ڪري رهيون آهن پاڪستان ڪافي عرصي کان ايران سان لڳندڙ سرحدي علائقي بابت انفارميشن وارفيئر کي منهن ڏئي رهيو آهي جتي فيڪ نيوز جي صورت ۾ رياست مخالف پروپيگنڊا انٽرنيٽ ذريعي ڦهلايو پيو وڃي جيڪڏهن سرحد پار علائقي ۾ ٽيڪنالاجي ۽ انفارميشن وار وڌيڪ شدت اختيار ڪري ٿي ته پاڪستان به پاڙيسري هجڻ جي ناتي سائبر حملن، سيٽلائيٽ جامنگ، مواصلاتي نظام ۾ خلل ۽ ڊس انفارميشن مهمن جهڙن خطرن کان متاثر ٿي سگهي ٿو اهڙي صورتحال جو تقاضو آهي ته مضبوط سائبر ڪمانڊ قائم ڪئي وڃي سيٽلائيٽ ۽ ڊجيٽل انفرا اسٽرڪچر کي محفوظ بڻايو وڃي، نوجوانن کي سائبر ۽ اي آءِ ٽيڪنالاجي ۾ مهارت ڏني وڃي ۽ ميڊيا توڙي عوام کي ڊجيٽل جنگ جي خطرن بابت آگاهه رکيو وڃي منهنجي خيال ۾ 21هين صديءَ ۾ جنگ کي رڳو بندوق جي نگاهه سان نه، پر ٽيڪنالاجي جي زاويي سان به ڏسڻ ضروري آهي ڇاڪاڻ ته مستقبل جي ٽين عالمي جنگ شايد چند لمحن تي مشتمل هجي پر ان جا اثر دنيا تي انتهائي گهرا ۽ ڏور رس هوندا

موسمي حالتن جا انساني زندگين ۽ جانورن تي پوندڙ ناڪاري اثر!

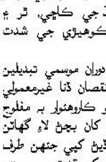

محمد اسماعيل لانگاهه

پوري دنيا اندر جيئن موسم ۾ تبديلي اچي رهي آهي، تيئن پاڪستان ۾ به موسمي حالتون مختلف ٿي رهيون آهن. اڌ صدي پهرين گرمي توڙي سيءُ پنهنجي پنهنجي وقت تي ايندي ۽ ٺيڪ وقت تي ختم ٿيندي هئي پر هاڻي ته ان جي نه اچڻ جو وقت مناسب لڳي رهيو آهي نه وري ختم ٿيڻ جو ٽائيم. وقت کان اڳ گرمي اچي ٿي ۽ ختم ٿئي ٿي ته سيءُ جو به ساڳيو حال آهي، جنهن سبب پوري معاشري اندر انسانن توڙي جانورن تي موسمي تبديلين جا ناڪاري اثر رونما ٿي رهيا آهن. پهرين گرمين ۾ هر ايندڙ سال ساوڻين ۾ گهربل برساتون وسنديون هيون ۽ هاڻي ٿوريون بلڪ ضرورت مطابق برساتون به نه پيون وسن پر اهي به انتهائي نقصانڪار ثابت ٿي رهيون آهن. سيءُ به پنهنجي حساب سان ماڻهن توڙي جانورن لاءِ ڪو خاص فائديمند ثابت نه پيو ٿئي. ڪجهه سال اڳ سريءَ توڙي گرميءَ ۾ برساتون وسنديون هيون ۽ هاڻي صرف گرمين ۾ ئي برسات وسي ٿي ۽ سڄو سيارو ماڻهو برسات لاءِ سڪندا رهن ٿا. منهنجي خيال ۾ جيڪڏهن برساتون معمول مطابق وقت آهر وسنديون رهن ته موسمون پنهنجي پنهنجي وقت مطابق تبديل ٿينديون رهنديون ۽ ان جا انسانن توڙي جانورن تي ڪي به ناڪاري اثر نه پوندا پر اهو سڀ قدرت جي هٿ وس آهي. اهڙين موسمي حالتن کان بچڻ لاءِ اسان انسانن سائنسي طريقن کي به استعمال ڪيو پر ڪابه خاطر خواهه ڪاميابي نه ملي سگهي، جيئن گذريل سال پنجاب حڪومت ڪوهيڙي ۽ دونهين کان بچڻ خاطر جهازن وسيلي هٿرادو برساتن وسائڻ جو به بندوبست ڪيو پر اهو طريقو به ڪم نه آيو. هن نظام کي هلائڻ واري قدرت آهي، انسانن جي وس جي ڳالهه ناهي. ڪڪرن جو ڦاٽڻ، غير معمولي يا اڻ مُندائتي برسات وسڻ، ڪوهيڙو ۽ سرديون آڻڻ واري قدرت آهي. پر انهيءَ ڪلائميٽ چينج ۾ سائنس توڙي معاشري ۾ رهندڙ اسان انسان جو وڏو ڪردار آهي. گذريل سال جو سيءُ ايتري خاطر خواهه تيز ڏسڻ ۾ نه هو، پورو سيارو معمول مطابق گذري ويو هو ۽ هن سال جو جنوري مهينو شروع ٿيندي ئي ڪوهيڙي پوري ملڪ کي لپيٽ ۾ آڻي ڇڏيو آهي. پهرين جڏهن برساتون پونديون هيون ته ڪوهيڙو ٿيندو هو پر هاڻ برساتون پوڻ بغير اهڙي موسمي صورتحال ماڻهن کي ڏنڊين آڳرين ڏئي ڇڏيون آهن. خشڪ سيءُ جي لهر ۽ ڪوهيڙي عام توڙي خاص زندگيءَ کي مفلوج بڻائي ڇڏيو آهي، سيءُ سبب سفر توڙي اڄ وچ انتهائي ڏکين حالتن ۾ ٿي رهيو آهي روڊ رستا ويران ٿي ويا آهن. زميني توڙي فضائي مواصلاتي نظام درهم برهم ٿي ويو آهي ۽ بيمارين ۾ بي پناهه واڌارو ٿيو آهي وڻ ويڄڻ سبب جهنگلي جيوت، يعني جانورن کي به رهائش لاءِ سخت تڪليفون اچي ويون آهن. خشڪ علائقن ۾ ٿڌ ۽ ڪوهيڙي جو اثر وڌيڪ ڏسڻ ۾ اچي پيو. خاص طور تي سنڌ جي ڪاڇي، ٿر ۽ ميداني علائقن ۾ شديد خشڪ سيءُ توڙي ڪوهيڙي جي شدت وڌيڪ ڏسڻ ۾ آئي آهي.

ڏسجي ٿو ته گذريل ڇهن پنجن سالن دوران موسمي تبديلين خاص طرح اسانجي ملڪ کي ناقابل تلافي نقصان ڏنا غيرمعمولي ٻوڏن ڪوهيڙي ٿڌ سبب ملڪي سطح تي سڄو ڪاروهنوار به مفلوج ٿيندو رهيو آهي اهڙن غير معمولي موسمي حالتن کان بچڻ لاءِ ڳهاٽن ٻيلن ۽ وڻن جي پوکي تي وڌ مان وڌ توجهه ڏيڻ کپي جنهن طرف اسان جو ڪوبه توجهه ناهي رهيو وڻ صرف اسان کي قدرتي مصيبتن کان نه ٿا بچائن پر اهي جانورن لاءِ به بهتر رهڻ ٿا ملڪ جي ماحولياتي نظام کي بهتر ڪري غير معمولي موسمي حالتن جي اثرانداز ٿيڻ کان بچڻ لاءِ هر فرد پنهنجي پنهنجي ذميواري ادا ڪري پاڻ کي بچائي سگهجي ٿو.

محمد رمضان خاصخيلي، هاري هلچل جو صدورو ڪردار!

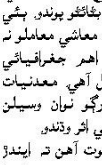

صادق لاڪو

سڪرنڊ هميشه مزاحمت ڪندڙ اورچ ماڻهن جو خطو رهيو آهي پوءِ اها مزاحمت واري تحريڪ هجي يا پُرامن احتجاج جي صورت ۾ هجي. قومي تحريڪ جي جرير هجي يا جمهوري هلچل، ادبي تحريڪ هجي يا هاري هلچل هجي، مارشل لا هجي يا جمهوريت جي نالي تي ڪاري رات هجي. سڪرنڊ هميشه جدوجهد ۽ سچائيءَ جي جدوجهد جي اڳين صفن ۾ نظر اچي ٿو. سڪرنڊ توڙي نوابشاهه هاري هلچل جي حوالي سان به سگهارو مورچو رهيو آهي. ڪامريڊ محمد سليمان لاڪو، ڪامريڊ محمد صالح بلو، ڪامريڊ ايڊووڪيٽ رشيد احمد شاهه، ڪامريڊ خادم حسين چانڊيو، ڪامريڊ تماچي راهو، ڪامريڊ پليڊنو اُنڙ ۽ ٻيا ڪردار ۽ نالا اهڙا آهن جيڪي منهنجي دل ۾ ته ياد آهن پر هن وقت زبان ته اچي رهيا آهن. قاضي احمد ويجهو ڳوٺ گابر ڏاهريءَ ۾ 15 جولاءِ 1935ع تي سخي مرد جمع خان خاصخيليءَ جي گهر ۾ جنم وٺندڙ ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي جڏهن قومي سجاڳپ ڪارڊ ٺهرايو ته سندس ڪارڊ ۾ جنم 15 جولاءِ 1945ع لکجي ويو. سندس خاندان جي بزرگن وڏي عمر جي ماڻهن ايتري تائين جو سندس ماسات جهوني لونگ خاصخيليءَ جو چوڻ آهي ته ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي اسان کان عمر ۾ وڏو هو. قاضي احمد ويجهو قديمي ڳوٺ گابر ڏاهريءَ ۾ جنم وٺندڙ محمد رمضان خاصخيلي نندي هوندي مال چاريائين، ٻني ٻاري ۽ زمين آباد ڪرڻ ئي سندس زرعي فصلن سان دلچسپي رهي. سندس والد سخي جمع خان خاصخيليءَ جو ڀليو مال هوندو هو، جنهن ۾ ڀلا ڏڳا، گهوڙا، مينهون، ٻڪريون، رڍون ۽ اُٺ پالڻ جو شوقين هو. هو الله پاڪ جي نالي تي وڏي خيرات ڪندو هو ۽ غريبن جي مدد ڪندو رهندو هو. ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي گابر ڏاهريءَ ۾ جنم ورتو ۽ ڪيترائي عرصو هتي رهڻ بعد اڳتي هلي ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي هجرت ڪري نيشنل هاءِ وي کان 10 ڪلوميٽر جي پنڌ تي ڳوٺ ڪندو اُنڙ تعلقي سڪرنڊ ۾ رهائش اختيار ڪئي ڳوٺ ڪندو اُنڙ ۾ زرعي زمين آباد ڪرڻ سميت سندس والد جمع خان خاصخيلي ڳوٺ ۾ جانورن پالڻ ۽ واپار جو شوق برقرار رکيو. ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي تعليم تمام گهٽ حاصل ڪري سگهيو پر جيتري به تعليم حاصل ڪئي، ان پنهنجي علم ۽ ڏاهپ وسيلي پڙهي لکي ويندو هو. پاڻ هارين جي مسئلن کي حل ڪرڻ ۾ دلچسپي رکندي هاري هلچل جو حصو بڻجي ويو. سندس ڳوٺ ڪندو اُنڙ ۾ سندس اوطاق هاري هلچل جو مرڪز رهندي هئي. جتي ڪامريڊ حيدربخش جتوئيءَ کان وٺي ڪيترائي سياسي اڳواڻ هتي اچي ڪري ڪچهريون ڪندا هئا. ڳوٺ ڪندو خاصخيلي ۽ سڪرنڊ شهر ۾ رهائش دوران

بظاهر مسڪين پر سگهارو هاري اڳواڻ ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي به سنڌ هاري هلچل جو هڪ سگهارو، صالح هاڪاري ڪردار ٿي گذريو.

ڪامريڊ جام ساقيءَ ۽ ڪامريڊ حيدر بخش جتوئي جي سوچ ۽ فڪر جو طرفدار رهندڙ ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي پنهنجي مزاج ۽ طبيعت ۾ ته هڪ شفيق، مهربان ۽ محبتون ڏيندڙ هڪ آسائيندڙ انسان رهيو پر پنهنجي سياسي مقصد ۽ هارين پورهيتن ۽ مظلوم ماڻهن جي حقن جي حاصلات توڙي ساڻن ٿيندڙ ظلم ڏاڍ ۽ جبر خلاف بهادريءَ ۽ سان بي خوف ٿي ڪري جدوجهد ڪندو رهيو. علائقي جي سياسي، سماجي، علمي ۽ ادبي ڌرين توڙي راڄن جي نيڪ مردن سان ڀائپيءَ وارا واسطا رکندڙ ڪامريڊ محمد رمضان خاصخيلي پنهنجي سياسي ۽ نظرياتي اصولن تي اڏول ٿي بيهڻ جي ڪري پنهنجي زندگيءَ ۾ تمام گهڻيون تڪليفون ۽ پريشانين کي منهن ڏنو هاري هلچل ۾ متحرڪ رهڻ ڪري ڪيترائي ڀيرا ڪيس مقامي وڏيرن تنگ ڪيو هيسائڻ جي ڪوشش ڪئي پر هن ڪڏهن به هيڻي ڪانه ٻولي. اهو ئي سبب آهي جو زندگيءَ جو ڪافي حصو ٻڪن ڏکن ۽ بيمارين سان جهيڙيندو رهيو پر ڪڏهن پنهنجي اصولن ۽ آدرشن تان هٿ نه کنيائين. زندگيءَ جي آخري ساهه تائين نوجوانن کي هاري هلچل متعلق شعور ڏيندو رهيو ۽ سدائين جدوجهد جي پنڌ ۾ رهيو. پاڻ اڄ کان 3 سال اڳ 15 جنوري 2022ع تي حيدرآباد ۾ لاڏاڻو ڪري ويو. جنهن کي سندس خواهش موجب ڪينٽونمينٽ قبرستان حيدرآباد ۾ دفنايو ويو. پاڻ پنهنجي اولاد جي تربيت به اهڙي ڪري ويو آهي، جيڪي صحافتي مورچي تي سنڌ جي هارين، مظلوم ۽ محڪوم ماڻهن ۽ قومي حقن جي حاصلات لاءِ ٿيندڙ جدوجهد ۾ شامل آهن. سندس فرزندن سخي غلام حسين خاصخيلي ۽ جاني جمن خاصخيلي هن وقت حيدرآباد پريس ڪلب جي متحرڪ صحافين منجهان هڪ آهن ۽ سنڌ هاري ڪاميٽيءَ جا پُرجهلا بڻيل آهن. انهن سخي محمد رمضان خاصخيلي يادگار ڪاميٽي جوڙي آهي، جنهن جي پليٽ فارم تان هر سال سنڌ هاري ڪاميٽيءَ جي سهڪار سان

اڄوڪو ڏينهن - 15 جنوري

جمعو خان غريب

جمعو خان غريب پنهنجي دور جو هڪ مڃيل استاد، شاعر ۽ ليکڪ هو. سندس جنم 15 جنوري 1885ع تي ڳوٺ مريد خان لاکير تعلقي ميهڙ ضلعي دادو ۾ ٿيو. سنڌي فائينل پاس ڪرڻ کان پوءِ اسڪول ۾ استاد مقرر ٿيو ۽ سڄي عمر قوم جي ٻوٽهلن کي علم جي دولت سان مالامال ڪري 1940ع ۾ رٽائر ٿيو شمس الدين بلبل جي صحبت ۾ رهي ادب ۽ شاعريءَ طرف راغب ٿيو شعر ۽ شاعريءَ ۾ مرحوم محمد صديق مسافر کان رهنمائي وٺندو هو پاڻ ڪيترن ئي رسالن جو ايڊيٽر رهيو، جن ۾ اديب سنڌ، مسلمان ۽ طالب المولي رسالو شامل آهن هو انجمن آفتاب ادب دادو جميعت الشعراءِ سنڌ ۽ مجلس علم ۽ ادب هالا جو سرگرم ڪارڪن رهيو. پاڻ لاءِ سندس شاعريءَ جو ڪتاب گل نوبهار 1933ع ۾ ڇپيو سنڌي ادب جي هن موتيءَ داڻي 7 آگسٽ 1953ع تي هن فاني دنيا مان موڪلايو.

قاضي فضل الله

اڄ مشهور وڪيل ۽ اڳوڻي وزيراعلى سنڌ قاضي فضل الله جي جنم جو ڏينهن آهي قاضي فضل الله 15 جنوري 1902ع ۾ نوشهري فيروز ۾ توليد ٿيو. ابتدائي تعليم نوشهري فيروز ۽ شهدادپور مان حاصل ڪيائين مئٽرڪ جو امتحان 1920ع ۾ سنڌ مدرسته الاسلام هاءِ اسڪول ڪراچيءَ مان پاس ڪيائين ان کان پوءِ علي ڳڙهه ڪاليج ۾ داخلا ورتائين پر تعليم کي اڌ ۾ ڇڏي خلافت تحريڪ ۾ سرگرميءَ سان حصو ورتائين بعد ۾ ڊي جي سنڌ ڪاليج ڪراچيءَ مان بي اي ۽ شاهاڻي لا ڪاليج حيدرآباد مان قانون جي سند ترتيبوار 1927ع ۽ 1929ع ۾ حاصل ڪيائين تعليم پوري ڪرڻ کان پوءِ پهريائين ڪراچيءَ ۽ پوءِ لاڙڪاڻي ۾ وڪالت شروع ڪيائين لاڙڪاڻي جي ميونسپلٽيءَ جو ميمبر بڻجي سياسي سرگرمين ۾ حصو وٺڻ شروع ڪيائين اڳتي هلي ڊسٽرڪٽ اسڪول بورڊ جو چيئرمين، لاڙڪاڻي جي لوڪل بورڊ جو صدر ۽ سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر ٿيو هن سنڌ جي ليبڊ رويني کاتي ۽ گهرو کاتي جي وزير طور خدمتون سرانجام ڏنيون 8 مئي 1950ع کان 24 مارچ 1951ع تائين سنڌ جي وڏي وزير طور جوابداريون سنڀاليائين 1956ع ۾ اولهه پاڪستان اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ۽ کيس آبپاشي کاتي جي وزارت جو قلمدان مليو 24 جون 1987ع تي سندس حياتيءَ جو سفر پڄاڻيءَ تي پهتو.

عبدالغفور سيتائي

عبدالغفور سيتائي سنڌ جو هڪ تاليوارو صحافي هو سندس جنم 15 جنوري 1910ع تي دادو ضلعي جي مشهور ڳوٺ بجو واهڻ ۾ ٿيو شروعاتي تعليم دادوءَ ۾ حاصل ڪرڻ کان پوءِ ڪلتي مارڪيٽ ڪراچيءَ جي هڪ مدرسي ۾ معلم مقرر ٿيو لکڻ سان دلچسپي هجڻ سبب صحافتي دنيا ۾ پير پاتائين ۽ ان وقت جي ٽن مشهور اخبارن "اصلاح"، "سنڌ زميندار" ۽ "الوحيد" جي ايڊيٽر طور خدمتون سرانجام ڏنائين هو ... گورنمينٽ ڊگري ڪاليج سيتا روڊ کي مولوي عبدالغفور سيتائي ڊگري ڪاليج جو نالو ڏنو ويو.

پريتم ورياڻي

اڄوڪو ڏينهن هندستان ۾ سنڌي لوڪ ادب جي ماهر پريتم ورياڻيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن سنڌي لوڪ ادب گڏ ڪرڻ ۾ مکيه ڪردار ادا ڪيو ۽ انهيءَ کي محفوظ ڪرڻ لاءِ انڊين انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجيءَ جو سهڪار به حاصل ڪيو پريتم ورياڻيءَ 15 جنوري 1920ع تي سنڌ جي تاريخي شهر تصريور ۾ ليکراج مل ورياڻيءَ جي گهر ۾ جنم ورتو هن پوليٽيڪل سائنس ۾ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي ۽ گانڌيڌام ۽ پونا جي مختلف تعليمي ادارن ۾ استاد جي حيثيت سان خدمتون سرانجام ڏنيون رٽائر ٿيو هو انڊين انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجيءَ جي بنيادي ٽرسٽين مان هڪ هو سندس پهريون ڪتاب 1971ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو لوڪ ادب سندس پسنديده موضوع هو هن سنڌي راندين، راڻديڪن، سنڌي ڪچهري، سنڌي ماڻهن جي رهڻي ڪرڻي ۽ اهڙن ٻين موضوعن تي گهڻو ڪجهه لکيو 2008ع ۾ آديپور ۾ هن سنڌي لوڪ ادب تي هڪ هفتي جو شاندار ۽ يادگار سيمينار سڏايو هو سندس ڇپيل ڪتابن ۾ ٻيوس هڪ سنڌي اپياس، ٺهه ڏيهي ڪهاڻيون، سنڌي ڪوجنا ڪاري، سنڌي لپي پستڪ (پيتامبر ناڪراڻيءَ سان گڏ)، سنڌي لينگئيج بڪ ۽ سنڌي ڀاشا سنسڪرتي شامل آهن جڳديش شهدادپوريءَ هفتيوار هندواسيءَ جي 8 مئي 2022ع واري شماري ۾ پريتم ورياڻيءَ جي لاڏاڻي جي تاريخ 8 مئي 2020ع لکي آهي جڏهن ته سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ 3 آگسٽ 2020ع لکي وئي آهي

حسين بخش خادم

حسين بخش خادم سنڌ جو هڪ پلوڙ لوڪ فنڪار ۽ شاعر هو. هو 15 جنوري 1930ع تي سيوهڻ تعلقي جي ڳوٺ آراضيءَ ۾ ڄائو. هن جي پيءُ جو نالو پيربخش پنگر هو ۽ هو فقط چار درجا سنڌي پڙهيل هو. ننڍي هوندي کان ئي علائقي جي معزز ۽ سڄاڻ ماڻهن سان اُٿ ويهه سبب سندس لاڙو راڳ رنگ ۽ شاعريءَ طرف رهيو. ننڍي ڄمار ۾ ئي درگاهن، ميلن ملاڪڙن ۽ شادين مرادين تي ڳائڻ شروع ڪيائين. مخدوم طالب المولي جي صحبت ۽ سرپرستيءَ کيس راڳ ۽ شاعريءَ جي بلندين تائين پهچائي ڇڏيو. سندس بيتن، غزلن ۽ ڪافين جي اصلاح مخدوم طالب المولي پاڻ ڪندو هو. مخدوم صاحب ئي هن کي 1955ع ڌاري ريڊيو پاڪستان ڪراچيءَ تي متعارف ڪرايو. ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جي نشريات شروع ٿيڻ بعد سڄي عمر انهيءَ اسٽيشن سان لاڳاپيل رهيو. سندس ڳايل ڪلام اڄ به سموري سنڌ ۾ پسند ڪيا وڃن ٿا. هن سنڌي فلم "تنهنجون ڳالهيون سڄڻ" ۾ به پنهنجي آواز جو جادو جاڳايو. 12 مارچ 1992ع جي رات هو ڳوٺ سليمان خان ڪتياڻ تعلقي متياريءَ ۾ صوفي شاعر محمد فقير جي درگاهه تي ڳائي وڃائي سمهي پيو ۽ ننڊ ۾ ئي الله کي پيارو ٿي ويو.

مختيار اٽڙ

مختيار اٽڙ

جنهان سومري ۾ جنم وٺندڙ سنڌس والد محمد اسحاق به هڪ سٺو شاعر ۽ مولودي هو. ابراهيم منشي اُنجا پارهن سالن جو مس هو جو سندس والد وفات ڪئي گهر جو سمورو بار سندس ڪلهن تي اچي ويو، ان ڪري فقط پنج درجا سنڌي پڙهي سگهيو. 1949ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين ابتدا ۾ هن عام رواجي رومانوي شاعري ڪئي پر 1960ع واري ڏهاڪي ۾ هو سنڌ جو هڪ مهان قومي شاعر بڻجي اُڀريو. قومي شاعريءَ ۽ قوم پرستيءَ سبب کيس قيد ۽ بند جون تڪليفون به ڳوارا ڪرڻيون پيون. سندس شاعريءَ جا 6 مجموعا ٽونئري ڏينهن ڏاڙا، ٽرتي ديس ٽرم، وڳهه جا وريام، پيغام مظلوم، گونڌر ويندا گندري ۽ اکر اکر اڪ شايع ٿي چڪا آهن سنڌ ثقافت کاتي پاران شاهه لطيف جي سموري شاعريءَ کي سندس آواز ۾ رڪارڊ ڪيو ويو. ابراهيم منشيءَ 31 جولاءِ 2003ع تي وفات ڪئي

حسين شاهه راشدي

اڄ سنڌ جي تاليواري وڪيل، سياستدان ۽ ڪالم نگار حسين شاهه راشديءَ جي جنم جو ڏينهن آهي سندس ولادت 15 جنوري 1938ع تي لاڙڪاڻي ضلعي جي ڳوٺ ٻهمن ۾ ٿي هن سنڌ مسلم آرٽس ڪاليج ڪراچيءَ مان گريجوئيشن ڪئي ۽ 1963ع ۾ ايس ايم ڪاليج ڪراچيءَ مان وڪالت جي سند حاصل ڪئي پاڻ سنڌ هاءِ اسڪول بار ايسوسيئيشن جو نائب صدر، سنڌي ادبي بورڊ جو چيئرمين ۽ محترمه بينظير ڀٽو جو ليگل ايڊوائيزر رهيو. پاڻ هڪ مشهور ڪالم نگار هو ۽ هڪ خانگي ٽيليويزن چينل تي "ليجينڊس آف سنڌ" جهڙي مقبول پروگرام جي ميزباني ڪيائين 1994ع ۾ کيس سينيٽر چونڊيو ويو. پاڻ ڪيترن ئي ادارن سان ميمبر طور واڳيل رهيو. جن ۾ سنڌالاجي پاڪستان اڪيڊمي آف ليٽرس ۽ سنڌي ٻوليءَ جو بااختيار ادارو شامل آهن حسين شاهه راشديءَ 15 اپريل 2007ع تي وفات ڪئي

پروفيسر مشتاق ميراڻي

پروفيسر مشتاق ميراڻي سنڌ جو هڪ انتهائي عزت لائق تعليمي ماهر ۽ سڄاڳ دانشور آهي. هن سنڌ جي معاشي ۽ معاشرتي مامرن جو ڳوڙهو اڀياس ڪيو آهي ۽ هن سنڌ جي ٻرندڙ مسئلن کي اجاگر ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو آهي. 15 جنوري 1955ع تي جنم وٺندڙ سنڌ جي هن ڏاهي سنڌ يونيورسٽي انجنيئرنگ ڪاليج مان اليڪٽريڪل انجنيئرنگ جي سند ۽ بخارسٽ يونيورسٽيءَ مان ماسٽر آف سائنس جي سند حاصل ڪئي لنڊن اسڪول آف ايڪانامڪس مان پوليٽيڪل سائنس ۾ به ماسٽر ڊگري حاصل ڪيائين. مهراڻ يونيورسٽي ڄامشوري ۾ ليڪچرار طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ... آبادڪاري ۽ سنڌ جي اهڙن ٻين اهم مسئلن بابت ڪيترائي مقالا لکيا آهن ۽ ليڪچر ڏنا آهن. هن سنڌ جي معاشي ۽ معاشرتي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ ۾ ڪردار ادا ڪيو. سندس سالگرهه جي موقعي تي اسين کيس دل جي گهراين سان مبارڪباد پيش ڪريون ٿا.

پشپا ولڀ

اڄ تاليواري ليکڪا پشپا ولڀ جي جنم جي تاريخ آهي. مشهور ليکڪ ولڀ رام ولڀ جي هن نياڻيءَ 15 جنوري 1963ع تي مٺيءَ ۾ اکيون کوليون هن ٻارهين ڪلاس تائين حيدرآباد مان تعليم حاصل ڪئي ۽ پيپلز ميڊيڪل ڪاليج نواب شاهه مان ايم بي بي ايس جي سند حاصل ڪئي. هن ميڊيڪل جي شعبي ۾ پي ايڇ ڊي جي سند پڻ حاصل ڪئي. اڄڪلهه ڊائو ميڊيڪل يونيورسٽيءَ ۾ پروفيسر آهي. هن کي ننڍپڻ کان ئي شاعريءَ جو شوق هو. سندس شاعري سنڌ ۽ هند جي اڪثر سنڌي ادبي رسالن ۾ ڇپجندي رهي آهي سندس ڇپيل شاعريءَ جي مجموعن ۾ "دريءَ کان ٻاهر" ۽ "ٻند اکين ۾ آسمان" شامل آهن.

ديپا سحر

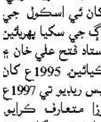

اڄوڪو ڏينهن سنڌ جي مشهور گلوڪاره ديپا سحر جي جنم جو ڏينهن آهي هوءَ 15 جنوري 1980ع تي ڪراچيءَ ۾ پيدا ٿي. سندس والد اعجاز حسين به هڪ راڳيندڙ هو ۽ عنايت حسين ڀٽيءَ جو شاگرد هو. ديپا پرائمريءَ کان انٽر تائين تعليم سنڌ پبلڪ هاءِ اسڪول ڪراچيءَ مان حاصل ڪئي. ننڍي هوندي کان ئي اسڪول جي تقريبن ۾ تعتون پڙهندي هئي. راڳ جي سکيا پهريائين پنهنجي والد کان ۽ ان کان پوءِ استاد فتح علي خان ۽ استاد علي نواز خان کان حاصل ڪيائين. 1995ع کان باقاعدي ڳائڻ شروع ڪيائين. کيس ريڊيو تي 1997ع ۾ تاليواري پروڊيوسر نصير مرزا متعارف ڪرايو. پاڪستان ٽيليويزن ڪراچيءَ تي هارن جي پروگرام روشن تارا وسيلي متعارف ٿي. ديپا سحر جي موسيقيءَ جا 50 کان وڌيڪ البم جاري ٿي چڪا آهن. کيس سنڌ جي لتا منگيشڪر ڪوٺيو وڃي ٿو.

الله بخش سرشار عقيلي

الله بخش سرشار عقيلي پنهنجي دور جو هڪ قادرالڪلام شاعر ۽ نثر نويس هو. سندس جنم 21 جنوري 1907ع تي ٺٽي ۾ ٿيو. سندس والد حافظ محمد صديق عقيلي قائداعظم محمد علي جناح جو هم ڪلاسي هو. ابتدائي تعليم سنڌ مدرسته الاسلام هاءِ اسڪول مان حاصل ڪيائين. مئٽرڪ جو امتحان 1923ع ۾ پاس ڪري ڊي جي سنڌ ڪاليج ڪراچيءَ مان فارسيءَ ۾ بئچلر ڊگري حاصل ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات روينيو کاتي ۾ ڪلارڪ جي حيثيت ۾ ڪيائين. اڳتي هلي هيڊ منشي، مختيارڪار، ڊپٽي ڪليڪٽر ۽ ڪراچي ڊسٽرڪٽ لوڪل بورڊ جي چيف آفيسر جا عهدا ماڻيائين. سرشار عقيليءَ کي لکڻ جي ڏات ٻالڪپڻ کان ئي مليل هئي. اسڪول واري زماني کان ئي ڪهاڻيون لکڻ شروع ڪيائين. اڳتي هلي ڪيترائي مقالا لکيائين ۽ شاعري به ڪيائين. شاعريءَ ۾ محمد هاشم مخلص کان اصلاح وٺندو هو. سندس

CLASSIFIED ADVERTISMENT

عام اطلاع

هر خاص و عام کي هن اشتهار ذريعي اطلاع ٿو ڪجي ته حاڪم علي ولد سڪندر علي ملاح درخواست داخل ڪرائي آهي ته منهنجو ڏاڏو غلام قادر ولد محمد ابراهيم ملاح فوت ٿي ويو آهي منهنجي ڏاڏي کي ديهه ڪچو سيتا تعلقو ۽ ضلعو دادو ۾ سروي نمبر305 زرعي زمين آهي. منهنجي ڏاڏي کي هڪ پٽ ۽ پنج ڌيئر حقي وارث آهن انهن مان سندس پٽ به فوت ٿي ويو آهي جنهن کي ٻڌ هيٺ ڄاڻايل حقي وارث آهن: فوتي جا حقي وارث هي آهن: (1) سڪندر علي ولد غلام قادر ملاح (پٽ) (2) مسمات عقيلا ڌيءُ غلام قادر ملاح (ڌيءَ)، (3) مسمات شڪيلا ڌيءُ غلام قادر ملاح (ڌيءَ)، (4) مسمات زاهده ڌيءُ غلام قادر ملاح (ڌيءَ)، (5) مسمات حميده ڌيءُ غلام قادر ملاح (ڌيءَ)، (6) مسمات نجمه ڌيءُ غلام قادر ملاح (ڌيءَ). جڏهن ته سندس پٽ سڪندر علي ولد غلام قادر ملاح جي فوت ٿيڻ ڪانپوءِ سڪندر علي هيٺ ڄاڻايل حقي وارث آهن: (1) حاڪم علي ولد مرحوم سڪندر علي ملاح (پوٽو)، (2) رميز علي ولد مرحوم سڪندر علي ملاح (پوٽو)، (3) مسمات زهره زال مرحوم سڪندر علي ملاح (ننهن). انهن ڪانسواءِ ٻنهي فوتين جو ڪوبه حقي وارث هجي يا ڪنهن کي اعتراض هجي ته 10 ڏينهن اندر مختيارڪار روينيو تعلقو دادو جي آفيس ۾ پنهنجا اعتراض داخل ڪرائين ٻي صورت ۾ فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

عبدالحميد ڪوڪر
مختيارڪار (روينيو) تعلقو ۽ ضلعو دادو

عام اطلاع

هر خاص و عام کي هن اشتهار ذريعي اطلاع ٿو ڪجي ته علي اڪبر ولد واليڏنو سولنگي درخواست داخل ڪئي آهي ته سندس والد واليڏنو ولد الهجڙيو سولنگي فوت ٿي ويو آهي، فوتيءَ جي نالي ديهه ڪچو سيتا تعلقو دادو ۽ ضلعو دادو ۾ سروي نمبر 628 ۽ 331، 329، 327 مان (0-50) پئسا آهن. انهيءَ جعو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي جا حقي وارث هي آهن: (1) علي اڪبر ولد واليڏنو سولنگي (2) علي اصغر ولد واليڏنو سولنگي (3) علي حسن ولد واليڏنو سولنگي (4) علي بخش ولد واليڏنو سولنگي (5) مسمات سوني ڌيءُ واليڏنو سولنگي. انهن ڪانسواءِ ٻنهي فوتين جو ڪوبه حقي وارث هجي يا ڪنهن کي اعتراض هجي ته 10 ڏينهن اندر مختيارڪار روينيو تعلقو دادو جي آفيس ۾ پنهنجا اعتراض داخل ڪرائين ٻي صورت ۾ فوتي ڪاتو تبديل ڪيو ويندو

عبدالحميد ڪوڪر
مختيارڪار (روينيو) تعلقو ۽ ضلعو دادو

عام اطلاع

هر خاص و عام کي هن اشتهار ذريعي اطلاع ٿو ڪجي ته واجد علي ولد محمد عثمان ٻالادي درخواست داخل ڪئي آهي ته سندس ڏاڏو نالي علي بخش ولد محمد بچل ٻالادي فوت ٿي ويو. فوتي کي صرف هڪ پٽ محمد عثمان ولد محمد بچل هيو جيڪو پڻ فوت ٿي ويو آهي. فوتي جي زرعي زمين ديهه ڏوگر تعلقو خيرپور ناٿن شاهه ۾ سروي نمبر 684/3، 633 ڪاتي تي آهي انهيءَ جو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوت جا حقي وارث هي آهن: (1) واجد علي ولد محمد عثمان ٻالادي (پوٽو) ...

ڪورٽ نوٽيس

سيڪنڊ سول جج اينڊ فيملي جج قاضي احمد
فيملي سوٽ نمبر117 سال 2025

مسمات ناديه ڌيءُ حبيب الله پٽو رهاڪو ڳوٺ گوٺ باغ مالڪ تعلقو قاضي احمد ....پلينٽف...خلاف: امتياز علي پٽ محمد مٺل پٽو رهاڪو ڳوٺ گوٺ باغ مالڪ تعلقو قاضي احمد ضلعو شهيد بينظير آباد....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 16-01-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سيڪنڊ سول جج ۽ فيملي جج قاضي احمد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول فيملي جج اينڊ جي ايم-II سڪرنڊ
(روبرو جناب ارشاد علي خاصخيلي)
گارڊين شپ ايپليڪيشن نمبر..... سال 2025

مسمات شاهين بيواهه محمد ابراهيم شاهه رهاڪو خانزاده محلا سڪرنڊ ....ايپليڪينٽ....خلاف: (1) مسمات طيبه ابراهيم (2) مسمات عريبه ابراهيم (3) مسمات مسڪان سپ ڊيٽرون محمد ابراهيم شاهه . (4) پبلڪ ايٽ لارج....آپونينٽس

نالي مٿين آپونينٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ صغيرن نالي (1) ارم (2) انامتا (3) محمد عمر (4) محمد عبدالباري جي گارڊين جي مقرري لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن ...

HYDERABAD INSTITUTE FOR TECHNOLOGY AND MANAGEMENT SCIENCES

No.HITMS/PC-Office/G/1/2025/77 — 12th January, 2026

NOTICE INVITING TENDER (EPADS)

1. The Hyderabad Institute For Technology And Management Sciences (HITMS), invites E-Bids through E-PAK Acquisition and Disposal System EPADs with all applicable duties/taxes such as income tax, Sindh sales tax, Sindh Revenue Board (whichever is applicable) from eligible bidders, who must be "Active Tax Payer" and registered with the Federal Board of Revenue (FBR) for the Procurement of following Service in accordance with Public Procurement Rules, 2004 (as amended from time to time).
2. Electronic Bids must be submitted through EPADS only and manual bids shall not be accepted. Interested bidders are required to register themselves on the EPAD System at the link https://eprocure.gov.pk/#/ in order to submit electronic bids.

Sr.	Tender	Issue / Sale		Submission	Opening
		From	To		
1	Provision of Canteen / Cafeteria Services	15.01.2026	02.02.2026	02.02.2026 (11:00 A.M)	02.02.2026 (11:30 A.M)

3. Interested eligible bidders may either download the detailed Bidding document for the Procurement of Canteen/Cafeteria Services, from website of HITMS (www.hitms.edu.pk) or PPRA / EPADS from (https://eprocure.gov.pk/#/) from the date of Publication of this NIT and submit payment of Rs.5000/- through Pay Order/ demand draft as Tender Fees non-refundable in favor of Hyderabad Institute for Technology and Management Sciences (HITMS).
4. The bids can be submitted for the item along with 2% earnest money (refundable) against quoted bid in the form of pay order/demand draft in favor of Hyderabad Institute for Technology and Management Sciences (HITMS). Sealed original bid(s) security and tender fees should be submitted to HITMS before the date and time of opening of NIT, otherwise the bid will be disqualified.
5. The bids shall be submitted as Single Stage-one Envelope submitted through PPRA EPADS. The Procuring Agency reserves the right to reject any or all bids subject to relevant provisions of PP Rules, 2004 (Amended) and may cancel the bidding process at any time prior to the acceptance of a bid or proposal under Rule-33" of said Rules.
6. Any submission of false information or fake documents—such as a forged CDR—will result in immediate disqualification, blacklisting from current and future tendering processes of the HITMS Hyderabad.
7. The bid is must be signed and stamped by authorized person of firm along with authorization letter.

PROJECT COORDINATOR
Hyderabad Institute of Technology & Management Sciences,

ڪيٽي بندر ويجهو پڪين جو شڪار ڪندڙ هوڙو ڪلٽي، ٻه ڄڻا ٻڏي فوت

پڪين جو شڪار ڪندڙن شڪارين جو هوڙو لهرن لڳڻ 8 ماڻهو ٻڏي ويا

مقامي ماهيگيرن رحمان، ممتاز، غلام نبي سميت 6 ڄڻن کي بچائي ورتو

ڄاڻن ته واحد بخش ڳبول ۽ ظهير پنجابي لهرن ۾ لڙهي ويا، ريسڪيو ٽيم جي مدد سان لاش هٿ ڪيا ويا

ڪوٽ غلام محمد: مقامي ميلي ۾ ليل ملاکڙي ۾ ملھ پهلوان زور آزمائي ڪري رهيا آهن

ڪشمور پوليس ۽ رينجرز جو گڏيل آپريشن، خطرناڪ ڌاڙيل مارجي ويو

غوثپور لڳ جمال ڪاٺي جي حد ۾ ڌاڙيلن پوليس کي ڏسندي ئي فائرنگ ڪري ڏني

ڪشمور پوليس جو ٻرون ذريعي حملو ۽ علي مدد عرف بدلو جعفري مارجي ويو

ڌاڙيل ٿي پيتا خوري ۽ قتل جي ڪوشش سميت سنگين ڪيسن ۾ ملوث هو: ايس ايس پي

قاضي احمد: زخمي نوجوان اسپتال ۾ داخل آهي

سگهيون: موٽرسائيڪل سلپ ٿيڻ سبب فوت ٿيل نوجوان جو لاش پيل آهي

شهيد عوام محمد فاضل راهو جي 39 هين ورسي جون تقريبون راهوڪي ۾ شروع

ملاکڙي سان تقريبن شروعات، ملھ پهلوانن کي انعام، سوين ماڻهن جي شرڪت

17 جنوري تي منعقد ٿيندڙ شهيد فاضل راهو جي ياد ۾ عظيم الشان جلسي جون تياريون

سنڌ جي مختلف شهرن ۾ مطالبن جي مڃتا لاءِ ريٽائرڊ ملازمن جا احتجاج

قاضي احمد ويجهو ٽريلر ۽ رڪشا ۾ ٽڪر، عورت سميت 4 ڄڻا زخمي

زخمين کي اسپتال آندو ويو جتان نازڪ حالت ۾ نوابشاهه ريفر ڪيو ويو

سگهيون لڳ موٽرسائيڪل سلپ ٿيڻ ڪري نوجوان پورهيت فوت، گهر ۾ ڪهرام

سکر: قتل ٿيل عورت جو لاش رکي وارث احتجاج ڪري رهيا آهن

ڪهڙو جي عدالت قتل جو ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جوابدار کي عمر قيد جي سزا

عمرڪوٽ: سنڌ پينشنرز اتحاد پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

لاڙڪاڻي ۾ ڳوٺاڻي جو سب انسپيڪٽر جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج

لاڙڪاڻو ۾ ٽي ايف سي جي چونڊ ۾ انجنيئر ارشاد ڏاهر ڪيو پيرو ڀيهر نيا

خيرپور ۾ پينشنرز الائنس پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ اڳيان احتجاجي مظاهرو

ڪيرو: قتل ڪيل گهوٽ ۽ سنڌس قتل جي الزام ۾ جنم ڪيل ٻه جوابدار

پراڻي سکر ۾ عورت فوت، وارثن پاران ساهرن تي قتل جو الزام، انصاف جو مطالبو

5 نمبر ڪالوني ۽ بندر روڊ تي ڀاڳ حيات پرسان رهندڙ زهره حنيف جو لاش رکي وارثن احتجاج ڪيو

مقتوله اسپتال ۾ هوش جي حالت ۾ پاڻ بڌايو ته ڪيس زهريلو مشروب پياري ماريو ويو آهي: مظاهرين

اعليٰ عملدار جوابدارن کي گرفتار ڪري شفاف جاچ بعد سزا ڏئي انصاف فراهم ڪيو وڃي

دوڙ پرسان پٺاڻ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ، 4 ڄڻا زخمي

خيرپور پوليس پاران مختلف ڪاروائين ۾ چار جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

لاڙڪاڻي ۾ هٿيارٻنڌن جي دڪان تي ڌاڪو، هزارين رپيا روڪ ۽ موبائل ڦر

ڪنڊ ڪوٽ پرسان ٻجلي جي لٽيل تار ڪرنٽ لڳڻ سبب ٻه ڄڻا فوت، پنج زخمي، لاش رکي ڌرڻو

11 هزار وولٽيج جي تارون هيٺ هئڻ سبب 8 سالن جو شانزيب ۽ 30 ورهين جو محمد اسلم جوڳو فوت ٿي ويا

سول اسپتال سکر ۾ ڪرپشن ۽ بدانتظامي جا سڀ رڪارڊ ٽٽي ويا

شڪارپور پرسان مسافر ڪوچ ڪلٽي، 8 ڄڻا زخمي ٿي پيا، اسپتال داخل

قلعي لڳ نامعلوم چور استور جا تالا ٽوڙ چار لک جون زرعي دوائون ۽ سامان ڪڻي فرار

سکر مان هٿيارٻنڌ ٻن شهرين کان موٽرسائيڪلون ڦري فرار، پوليس خاموش تماشائي بڻيل

شڪارپور: ڪلٽي ٿيل ڪوچ حادثي جي زخمين کي ليٽيل ڳيهر ڏني پئي وڃي

ڪنڊ ڪوٽ: ٻجلي جي تارن ۾ ڦاسي فوت ٿيل ٻن ڄڻن جا لاش رکي وارث احتجاج ڪندي

ضلعي سجاول پوليس ۾ 11 پوليس ڪانسٽيبلز کي ڊپارٽمينٽل پروموشن ڪميٽي ذريعي هيڊ ڪانسٽيبل جي عهدي تي ترقي ڏني وئي

حيدرآباد ۾ فورينسڪ سائنس ۽ ڊي اين اي ٽيسٽنگ تي وڪيلن لاءِ تربيتي ورڪشاپ

هيومن رائيٽس ڪميشن حيدرآباد ريجن جي وفد جو دادو پريس ڪلب عهديدارن سان ملاقات

پنگريو ۾ ڳوٺاڻي جو ڳل جو نيائين سميت پاڙو خلاف احتجاج

سجاول: ترقي ماڻيندڙ پوليس عملدارن کي ايس ايس پي بيج لڳائي رهي آهي

قمبر پرسان پوليس ۽ ڌاڙيلن ۾ مقابلي ۾ اهلڪار زخمي

آمريڪا ۽ اسرائيل جي جارحيت جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪيون ٿا: صاحبزاده محمد زبير

ٽنڊوڄام ۽ ٽنڊي ڪي ٻنهي تان جنوني شخص نيتنگر کي گولي هڻي زخمي ڪري ڇڏيو، پوليس داخل

دادو ڪئنال مان هٿن جو نوجوان جو گولين لڳل لاش هٿ اچڻ وارو معاملو

سڪر ٻار پاران جسٽس نثار احمد پنهور ۽ جسٽس علي حيدر جي مقرري تي خوشي اظهار

ٽنڊو محمد خان صحافي قاضي شمس پاڻيوار ۽ ڪنڊب جي 11 ڄڻن تي ڪيس داخل

صوبائي وزير امتياز شيخ پاران شڪارپور ۾ مختلف ڪارڪنن سان تعزيت ڪئي

ڪراچي: جي يو پي سربراه صاحبزاده محمد زبير ۽ ٻيا پريس ڪانفرنس کي خطاب ڪندي

ڍڳهنو ۾ ڪاروباري شخص سان لکين رپين جي مبينا فراڊ جو انڪشاف

پنوعاقل لڳ چور پورهيت جي گهران پلوڙ گهوڙن کاهي ويا

بدين: سنڌ پينشنرز الائنس پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

راڻيپور ۽ رياستي قبضي گيرن جي يلغار جو سلسلو شروع

لاڙڪاڻي ۾ ڳوٺاڻن کي قتل جي ڌمڪيون، ٻيڙن جي ڪوشش، پيرن کي نظر بند ڪرڻ خلاف احتجاج

پ پ ترقياتي ڪمن ۾ رڪارڊ ڪم ڪرايا آهن: راول شرجيل

نظير احمد راهو اسان جي وڏن جو ساٿي ۽ مخلص دوست آهي

ڪوٽڙي سائيٽ شهيد ممتاز ڪورڙ جي ڇهين ورسي تقريب، پيتا پيش

مورو جي معزز شخصيت غلام نبي ميمڻ جي امرڻ لاڏاڻو ڪري ويو

ريجنل ڊائريڪٽر محتسب اعليٰ جو روزل هيلٿ سينٽر سحرش نگر جو دورو

لاڙڪاڻي ۾ رڪشا ڊرائيورن جو ڳالهه جي گئس مهانگي ڪرڻ خلاف احتجاج

حيدرآباد: هڪ نوجوان گلن مان هار ڳاهي رهيو آهي

ضلعي ۾ امن ۽ امان قائم ڪرڻ لاءِ غيرقانوني سرگرمين جي روڪٿام ضروري آهي: ڊي سي ڪوٽڪي

سيوهڻ ۾ مرحوم محمد حسن باجاري جي ورسي تقريب

خيرپور ترين جي ٽڪر لڳڻ سبب پيرسن فوت، گهر ۾ ڪهرام

پوليو ليمون ٿين يونين ڪائونسلن مطابق مائيڪرو پلاننگ ڪري وقت تي مڪمل ڪن: ڊي سي سکر

حيدرآباد: ٻڏيدڙ درياءِ ڦليلي جي بيقيمتي پاڻي مان ٻاهر ڪڍي رهيا آهن

پنوعاقل پرسان گهرائيندڙ چوري ڪندي پاڪپن هٿان چور سرگهي مارڪيٽ بعد پوليس حوالي

شڪارپور مان قومي عوامي تحريڪ جي اڳواڻ زاهد پنهور ڪان ڦر

سڄاڻ ڌرين جي مذمت، ڦرجي سامان واپس ڪرائڻ جو مطالبو

حيدرآباد: گنڊا نالا روڊ تي ڪليل گٽر ڪنهن به حادثي جو سبب بڻجي سگهي ٿو

هي اخبار پرنٽر ناشر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي.